

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin tahakküfidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Ekim-Kasım 2022 Sayı: 108

Fiyatı: 5 TL

Dün Kozlu, Soma, bugün Amasra...
Yine grizu patlaması, yine katle-
dilen onlarca madenci...

Bartın-Amasra’da yerin 300 metre
altında tam 41 madenci can verdi. Ar-
kalarında aç ve açıkta acılı ailelerini,
çocuklarını bırakarak...

Buna da “fıtrat” ya da “kader pla-
nı” diyorlar... “Dün olduğu gibi bugün
de yarın da olacak” diyorlar pişkince...

“Kader planı”nda işçiye-emekçiye
hep açlık ve ölüm düşüyor nedense!?
Ama patronlara, onların sözcülerine
“yedikleri önlerinde yemedikleri arka-
larında” bir ömür sunuyor!

Temel soru şu: Bu “kader”e boyun
mu eğeceğiz, isyan mı edeceğiz!

41 madenci katledildi; gözaltına
alınan, sorgulanan tek bir kişi yok!
Ama maden katliamını protesto eden-
lere, polisin copu ve gazı hazır! Katil-
ler değil, protesto edenler gözaltında!

Taşların bağlanıp köpeklerin sa-
lındığı koşullarda yaşıyoruz. Maden
işçileri günler öncesinden gaz kokusu
aldıklarını ailelerine, yetkililere söy-
lüyorlar; “bizi burada patlatacaklar”
diyorlar. Aldıkları yanıt, “çıkardıkları
kömürün kendilerinden daha değerli
olduğu”dur!

Ne yazık ki, acı gerçek bu... Maden-
cinin bir günde çıkardığı kömürü 1500
dolara satarken, işçiye ayda 600 dolar
veriyorlar...

Bu ülkede her şey çok pahalı, tek
ucuz olan; işçinin canı!...

* * *

“Kader planı” diye buyuruyor efen-
diler!

Binlerce kişilik “koruma
ordusu”yla, uçak filosuyla dolaşır-
ken, milyon dolarlık sağlık hizmeti
altında yazlık-kışlık saraylarda manda
yoğurdu-ejder suyu ile beslenirken...
Yani kendisini hiç de “kader”e teslim
etmeden, “itibardan tasarruf olmaz”
diyerek...

Çünkü gerçekte “kader planı” yok,
“bütçe planı” var!

Sayfa 2’de sürüyor

Kaldırmadıkça Başlarımızı Esaretimiz bitmez!

Kaldırmadıkça başlarımızı ESARETİMİZ BİTMEZ!

2023 yılı için yeni bütçe teklifini hazırlamışlar! Buna göre Cumhurbaşkanlığı bütçesi yüzde 70 daha artıyor! Bütçede “aslan payı” yine Diyanet’e ayrılmış! Yüzde 117 artışla Diyanet, sağlık, eğitim başta olmak üzere birçok bakanlığın bütçesini geride bırakıyor.

Diyanet de bunun karşılığını veriyor tabii... Elinde kılıçla cami minberine çıkıyor Diyanet İşleri Başkanı... Bir yandan duayla halka sabır ve itaat telkin ederken, bir yandan kılıcı sallıyor. “Havuç ve sopa”, “papazlıkla cellatlık” somut olarak karşımızda duruyor...

Artık her yerde Diyanet’i görüyoruz. Cenazelerde, açılışlarda, kutlamalarda... Tarikatlarla birlikte verdikleri fetvalarla halkın günlük yaşamına müdahale ediyor, yasaklar koyuyor, cezalar kesiyorlar!.. Karşılığında lüks arabalar da dolaşıp, lüks otellerde yiyip içiyorlar.

Halktan kesilen vergiler, bu bağnazlara, sömürücü zorbalara akıyor. Yeni bütçeyle birlikte saniyede ödenecek vergi, 116 bin 493 TL olacak! Buna rağmen 2023’te bütçe açığının 660 milyar TL olacağını öngörüyorlar. Milyonlarca işçinin-emekçinin canı-kanyla beslendikleri halde bir türlü doymuyorlar!...

Bu gerçeklerin kitleler tarafından bilinmesini engellemek için de yasa üzerine yasa çıkıyor. Yeni “sansür yasası”yla muhalif kesimler üzerindeki cendere daha da sıkılıyor. Kitlelerin sokağa çıkmasını polis zoruyla bastırmaları yetmiyor, attıkları twitlere bile tahammül edemiyorlar.

Buna da “dezenformasyon yasası” diyorlar, dezenformasyonun alasını yaparak... Her zaman “barış” dediklerinde savaşı, “demokrasi” dediklerinde baskıyı arttırdıkları gibi...

“Gezide camide içki içtiler”, “başörtülü bacima saldırdılar” yalanını bizzat cumhurbaşkanı defalarca yinelemişken, “yalan haber”den devrimci-demokrat medya kuruluşlarına cezalar yağıyor. Her konuşmalarında “halkı kin ve nefrete” sevkettikleri, bölüp parçaladıkları halde, buna karşı çıkanlar bu maddeden yargılanıyor!

“Cumhurbaşkanına hakaret”ten açılan onbinlerce dosya var, binlerce kişi bu yüzden gözaltına alındı, tutuklandı. Esasında bu tablo bile cumhurbaşkanının ve AKP rejiminin halkın ezici çoğunluğu tarafından benimsenmediğini, aksine öfke ve tepkinin her geçen gün arttığını gösteriyor.

Ama muhalif partiler AKP’nin tabanını

kazanma adına, AKP’den daha muhafazakar-milliyetçi davranmaya devam ediyorlar. Sözde laik kesimlerin adayı Kılıçdaroğlu, ülkenin en önemli sorunu “türban”mış gibi, meclise yasa teklifi sundu. Bunu da “AKP’nin elinden başörtüsü silahını almak” olarak açıkladı.

Oysa her taklit, aslını güçlendirir. Nitekim AKP, “yasa değil anayasaya koyalım” diyerek CHP’nin bu hamlesini boşa çıkardı. Kılıçdaroğlu, halkın onca sorunu varken türbanı öne çıkarmasıyla tepki de aldı.

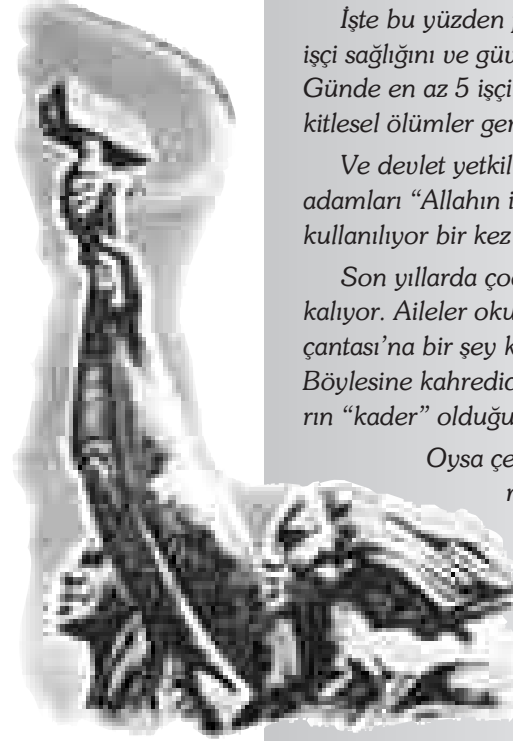
Diğer yandan şu anda baskı altında olan “türbanlılar” değil, başı açık olan, laik kadınlardır. İran’da kadınlar başlarını açtıkları için öldürülüyorlar. Türkiye’deki dinci-gericilerin de hedefi bu. Henüz başaramadıysa, Türkiye’nin geçmiş birikimi ve tüm baskıya rağmen önemli bir kesimin direnmeye devam etmesindendir.

CHP ve Kılıçdaroğlu, Alevi ve laik kesimleri “çantada keklik” görüyor, her halükarda oylarını alacağını düşünüyor. Onun için sağ kesime şirin görünecek atraksiyonlar yapıyor. HDP ve reformist partilerin ikinci turda “millet ittifakı” adayını destekleyeceklerini söylemeleri, şimdiden “açık çek” vermeleri, elini daha da rahatlatıyor.

Öyle ki, seçimlere aylar kala Kılıçdaroğlu ABD’ye gitti. Tıpkı Erdoğan gibi seçim öncesi ABD’den icazet isteniyor. Sol’dan gelen tepkileri bastırmak için de, “bilim insanlarıyla buluşma” şeklinde lanse ediyorlar. ABD’ye kadar gidip ABD yetkilileriyle bir biçimde temas kurmaması mümkün olmadığı halde bu yalanı uyduruyorlar.

Halk açlık içinde kıvranıyor, işçiler her gün iş cinayetlerinde ölüyor; “iktidarı” muhalefetiyle bize tek çare olarak seçim sandığını gösteriyorlar. Kendi “kader”imizi kendi elimize almaktan sonra, ne seçimler, ne de şu ya da parti bizi kurtarabilir; açlığa, işsizliğe, ölmeye devam ederiz.

Ruhi Su’nun o gür sesiyle okuduğu gibi, “kaldırmadıkça başlarımızı, esaretimiz bitmez!”

Okurlara...

Merhaba,

Maden işçisi diyor ki, “Bugün işe çağırırsınlar, yine yerin altına gideceğiz mecbur. Çünkü yerin altında grizudan ölmek ihtimal, yerin üstünde açlıktan ölmek ise garanti!”

İşsizlik ve açlık, ölümüne çalışmaya zorunlu kılıyor işçi ve emekçileri. Öyle ki, fazla mesaiye kalmak için uğraşıyorlar. Başka türlü aldıkları ücretle geçinemiyorlar çünkü.

İşte bu yüzden patronlar sudan ucuza çalıştırıyor, işçi sağlığını ve güvenliğini “maliyet” olarak görüyor. Günde en az 5 işçi ölüyor çalışırken. Madenlerde kitlesel ölümler gerçekleşiyor.

Ve devlet yetkilileri “kader planı” diyorlar, din adamları “Allahın işi”... Din, sömürünün aleti olarak kullanılıyor bir kez daha...

Son yıllarda çocuklar yetersiz beslenmekten bodur kalıyor. Aileler okula giden çocuklarının ‘beslenme çantası’na bir şey koyamamanın ezikliğini yaşıyor. Böylesine kahredici bir yoksulluk var. Ve bütün bunların “kader” olduğuna inanmamızı istiyorlar.

Oysa çektiğimiz acıların hiçbirisi ne kaderdir, ne de sonsuz... Bugünlerde 105. yılını kutlayacağımız Ekim Devrimi, açlığın, işsizliğin olmadığı, eşit ve özgür bir dünyanın gerçekleşebileceğini gösterdi. Yeni Ekim’ler mutlaka yaratılacaktır...

Yaşadığımız teknik bir aksaklıktan dolayı derginin bu sayısını biraz gecikmeli olarak çıkarmak zorunda kaldık; bu nedenle Ekim-Kasım sayısı olarak hazırladık. Gecikmeden dolayı okurlarımızdan özür diliyoruz.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

108. Sayıda

3	Madencinin katili sermaye düzeni
4	ETF Tekstil işçileri direndi, kazandı
5	Cumartesi Anneleri’ne adliyede polis saldırısı Bir torba kemik
6	Fetihtepe’de yıkım sonrası
7	Tozkoparan’da yıkım ve direniş
8	Erdoğan’ın “sosyal konut” vaadinin imkansızlığı
9	10 Ekim katliamının 7. yılında eylemler
10	Seçimlere doğru ittifaklar çoğalıyor
11	İşçi Emekçi Birliği Kartal’da miting yaptı
12	“Toplumsal kontrol aracı” olarak şiddet
14	İran’da kitleler sokakta
15	Adnan Yücel devrimin şairidir
16	Şehitlerimizi anıyoruz
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Yaşlıların yaşamı değerlidir
19	Ortadoğu; savaşın orta sahası-II

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 108 Ekim-Kasım 2022, 5 TL(KDV %0)

Bu defa Bartın'dan geldi kara haber. Bu defa Bartın'da ateş düştü yüreklere...

Yerin 350 metre altında bir can pazarı yaşandı. Ve 41 can koparıldı hayattan... Patronların kar hırsına kurban edilen 41 işçi... Acımız büyük! Öfkemiz, isyanımız daha büyük!..

Bartın-Amasra'da, 14 Ekim günü saat 18.15'te, TTK'ya (Türkiye Taşkömürü Kurumu) bağlı bir maden ocağında patlama meydana geldi. Tıpkı Soma'da yaşandığı gibi, ölümleri azar azar, alıştırma alıştırma açıkladılar. Önce 2 dediler, sonra 14, sabaha karşı 28'e yükseldi ve ertesi gün 41 dendi. Daha hastanelerde ölüm-kalım savaşı veren maden işçileri var.

çukur sıska yanakları mosmor..."

Bekledi kadınlar, çocuklar, babalar... Yürekləri ağızlarında, sevdiklerinin yaşadıklarına dair bir haber duymak için... Her sağ çıkanla birlikte umutlandılar, sarıldılar bu umuda... Sonra sedyeler çıkmaya başladı, birer birer... Ağır yaralılar, ölüler.. *"Saatinden tanıyacaktı kimini / Kimini bir düğmeden / Kimini bir sezgiyle sadece... Ve üç gün sonra bütün bu ölümler / Hep birlikte gömüleceklerdi büyük bir çukura..."*

Soma'da, Ermenek'te, Şırnak'ta, Bartın'da hep aynı sahneleri izledik. Son 20 yıl içinde ülkemizdeki maden katliamlarında 1986 kişi ölmüş! Oysa dünyanın

açık değil mi? Madencinin çıkardığı kömürün işçiden çok daha değerli olması... **Daha az işçiyle daha çok iş çıkarma gayreti... İşçinin sağlığı ve güvenliği ni, patronların "maliyet" olarak görmesi... Kısacası sermayenin bitmeyen "azami kar" hırsı...**

Tıpkı Marks'ın dediği gibi: *"Sermaye... yüzde 10'luk emin bir karla her yere gider, her işe girer; yüzde 20 ile canlanır; yüzde 50 ile cüreti mutlaklaşır; yüzde 100 ile bütün kanunları ayaklar altına alır. Yüzde 300 için işlemeyeceği cinayet yoktur."*

Nitekim öyle de oluyor. Onar, onar, yüzer yüzer ölüyor işçiler... Her gün en az 5 işçi ölüyor bu ülkede "iş kazaları" adı verilen cinayetlerde...

Bu cinayetler, katliamlar elbirliği ile işleniyor. Katilleri bir değil, birden çok... Patronlar işin başında ama yalnız değiller; bir dolu suç ortakları var.

Amasra'da katliamdan 10 gün önce "denetçiler" geliyor, hatta ocağın içine kadar giriyorlar. İşçiler gaz kokusu aldıklarını bas bas bağırırken, denetçiler "hiç bir sorun olmadığı"na dair raporlar hazırlıyor.

Kim bu "denetçiler"? Geçtiğimiz günlerde Ankara'da bir müzisyeni istedikleri şarkıyı söylemediği için öldürenlerin, Çalışma Bakanlığı'nda görevli müfettişler olduğu ortaya çıkmadı mı?.. Bu katil müfettişler mi işçi sağlığını ve güvenliğini denetleyecekler?

Amasra'da katliamdan kısa bir süre önce Enerji Bakanı da oradaymış. İşçilere söylev çekmiş, fedakârca çalıştıkları için övmüş, can güvenlikle-rine önem verdiklerini söylemiş. Sonra patronlarla birlikte güzel bir poz vermiş. Ona göre de Amasra'daki kömür ocağında hiçbir sorun yokmuş!

İşbirlikçi sendikacıları da unutmamak lazım. Amasra'da tek örgütlü sendika olan GMİS'in başkanı Hakan Yeşil, patlamadan sonra yaptığı açıklamada, "bütün cihazların anti-grizu özelliği taşıdığını" söyleyerek "bir eksik olduğunu düşünmüyorum" diyor. İşçilerin çıkarını savunması gereken sendika, patronla, müfettişlerle, bakanlarla aynı dili konuşuyor. Patlamadan 10 gün önce, seçimi kazanmış olmasını kutlamak için bürosunda köçek oynatan bir sendika başkanı bu!..

Hepsi vur patlasın, çal oynasın!.. Patronlarla yemek yesinler, barlara gitsinler, köçek oynatsınlar... İşçiler ölümle burun buruna çalışıyormuş, ağır sömürü

Madencinin katili sermaye düzeni!

"Ayakları altındaki kuyularda az önce / Kayalıklar arasındaki kömür damarlarında / Yanan ve parlayan gaz birdenbire / Ölüm saçtı dört bir yana..."

Kadınlar koştu yine ilk önce maden ocağının kapısına... Çıkanlardan iyi bir haber duymak umuduyla...

Dünyanın herhangi bir yerinde siren sesini duyan insanlar sığınaklara koşar. Ama Zonguldak gibi kömür bölgesinde siren sesini duyanlar maden ocağının kapısına yığılır. Yine öyle oldu. *"Kadınlar bekledi maden ocağının başında / Dehşetten kalpleri ha durdu, ha duracak... / Durdular kıpırdamadan, durdular sessiz-soluksuz..."*

Kendi çabalarıyla çıkmayı başaranlar olmuştu. Ama arkadaşlarını geride bırakmış olmanın burukluğu vardı hepsinde. Dayanamayıp yeniden madene dönenler oldu. Her girişinde bir arkadaşını kurtarıp gelen, ama son girişinde bir daha çıkamayan... *"Bir mucize kurtarır onları, kurtarsa kurtarsa... / Böyle geldiği haber kadınlara / Ama kadınlar dönmeyecek yuvalarına / Bekleyecekler şafak sökene dek..."*

"Gece kapkara, gece soğuk / Yağmur yağıyor sis içinde / üstleri başları sınırsız /

toplamında son 20 yılda ölen maden işçi sayısı 380!

Göz göre göre ölüyorlar. Daha açıkçası öldürülüyorlar, hem de hukuk diliyle "taammüden"... Öyle olmasa Sayıştay raporlarına rağmen hiçbir önlem alınmaz mı?

Neredeyse tüm işçiler, yakınlarına gaz kokusu aldıklarını söylüyor; *"bizi burada patlatacaklar"* diyorlar. **Bir maden işçisi şefine durumu bildiriyor, şefin verdiği yanıt ise, "buradaki kömür sizden daha değerli" oluyor!**

Gerçek budur! Amasra'da çıkarılan kömürün tonu 5500 liradan satılıyor. Ölen işçiler günde adam başı beş ton kömür çıkarıyor. Aldıkları ücret ise 11 bin! Bir ay çalışıp bir günde çıkardıkları kömürü bile satın alamıyorlar!

Dolara vurduğumuzda, **Amasra'daki maden işçisi 600 dolar alıyor, ama bir işçinin günde çıkardığı beş ton kömür 1500 dolara satılıyor. İşçinin ücretinin neredeyse 3 katı!** Artı-değer sömürüsünün vardığı noktaya bir bakın! İşçi ayda bir gün bile değil, yarım gün kendisine, 29.5 gün patrona çalışıyor!

Sonra *"patlamanın sebebi araştırılıyor"* türü beylik laflar ediliyor. Sebebi çok

Son 20 yıl içinde ülkemizdeki maden katliamlarında 1986 kişi ölmüş! Oysa dünyanın toplamında son 20 yılda ölen maden işçi sayısı 380! Göz göre göre ölüyorlar. Daha açıkçası öldürülüyorlar, hem de hukuk diliyle "taammüden"... Öyle olmasa Sayıştay raporlarına rağmen hiçbir önlem alınmaz mı? Bir maden işçisi şefine durumu bildiriyor, şefin verdiği yanıt ise, "buradaki kömür sizden daha değerli" oluyor!

koşulları altındaymış, açlık çekiyorlarmış, çocuklarını okula gönderemiyorlarmış, kimin umrunda?..

“Sevgilerini ve üzüntülerini gönderecek kral hazretleri / Milletvekili de orada olacak / Hani şu son grevde madencilerin karşısına ‘asker çıkaralım’ diyen... Papaz efendi de orada olacak... / dua edecek ağlamaklı ağlamaklı... / Ve gazeteciler / Zehirlemek için kamuyu / kimbilir şimdi ne acıklı öyküler döktürecekler...”

Öyle de oldu. **Cumhurbaşkanı geldi, “kader planı” dedi, “dün olduğu gibi yarın da olacak!..”** Diyanet İşleri Başkanı geldi, madencinin cenaze namazını kıldırdı, geride kalanlara “sabır” telkin etti. Yandaş medya döktürdü hünerini yine, katliamın üstünü örtme göreviyle...

Ve tabii polisler... **Katliamı gerçekleştirenleri değil de, katliamı protesto edenleri gözaltına alan, coplayan-gazlayan polisler...**

İşçileri işte bu katiller ordusu öldürüyor! Hepsinin işçi cinayetlerinde, madenci katliamlarında eli var, payı var, katkısı var...

Mızrağın çuvala sığmadığı öylesine büyük suçlar işleniyor ki, bunların bir kısmı Sayıştay raporlarında bile var. Örneğin 2017 raporunda, *“madendeki*

havalandırmanın çalışılabilecek nitelikte olmadığı” kayıtlara geçmiş. 2019’daki raporunda, *“eksi 300’de yapılan düzenlemelerin, grizu patlamalarına neden olabileceği”* belirtilmiş. 2020 raporunda ise, *“emeklilikler nedeniyle işçi sayısında görülen azalma, bu azalmayı dengeleyecek düzeyde toplu işçi alımına izin verilmemesi”*nden, işçi açığının “geçici” ve “eğitimsiz” işçilerle giderilmesinden söz ediliyor. Verilen rakamlar şöyle: “476 olması gereken pano ayak üretim işçi sayısının 276’ya, 107 olması gereken hazırlık işçi sayısının 30’a, 39 olması gereken barutçu sayısının 1’e, 53 olması gereken tarama sökümlü ve bakım işçi sayısının 10’a, 134 olması gereken nakliyat işçi sayısının 109’a, 39 olması gereken mekanizasyon işçi sayısının 22’ye düştüğü...” Devamında *“nitelikli eleman eksikliği nedeniyle... gündüz vardiyası dışındaki arızalara müdahale edilemediği”* belirtiliyor.

Amasra’daki maden ocağının kamu adına sahibi Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ise, *“Sayıştay’ın raporları gerçeği yansıtmıyor”* diyor; yapılan haberlerin *“dezenformasyon içerdiğini”* ileri sürüyor. Ortada korkunç bir katliam varken, *“kurumumuzdaki tüm müesseselerimizdeki maden iş sağlığı ve güvenliği kurallarına sıkı sıkıya riayet edilerek üretim yapılmaktadır”* şeklinde bir açıklama yapıyor.

Hani *“et kokarsa tuzlarsın, ya tuz kokarsa”* diye bir

söz var; işte “tuzun koktuğu” yerdeyiz. **TTK’nın başına getirilen kişi, daha önce Zonguldak-Kozlu’da gerçekleşen maden katliamından yargılanmış! Sonra da “mükafat” olarak bu kurumun başına getirilmiş!** Kuzunun kurda teslim edildiği bir düzende, ölümlerden kimin sorumlu olduğunu aramaya gerek kaldı mı?

“Ve milletvekili / Ve maden ocağı sahibi / Ve papaz efendi / Ve gazeteciler / Ve beyni yıkanmış kamu / Devam edecekler zehirlerini / kinlerini depo etmeye / gelecek ilk büyük maden grevinde / boşaltmak için... / Bu akşam kadınlar ocağın başında / Bekleşe dursun / Tanrı bile görmüyor, tanrı bile / İkiyüzlülüğünü ve utancını bu oyunun...”

Bu dizeler, “Joe CORRIE” adında İskoç bir şairin, İngiltere’deki madenciler için yazdığı şiirinden. Ama ne kadar tanıdık, ne kadar bize benziyor yaşıyanlar, yapılan açıklamalar, oynanan oyunlar...

Dünyanın neresinde olursa olsun, bu kapitalist sömürü ve zorbalık sürdüğü müddetçe, her yerde aynı manzaralar karşımıza çıkıyor. Bu “oyunu” bozacak olan tek şey, sömürülen ve ezilen kesimlerin bu duruma boyun eğmemesi, acısını-öfkelerini eyleme dönebilmesi olacaktır.

Tazminatları ve ikramiyeleri için 79 gündür direnen ETF Tekstil işçileri, şirketin tüm malvarlıklarına haciz konması kararı çıkınca direnişi sonlandırdı.

ETF patronu Sanem Dikmen, 30 Temmuz 2022 günü fabrikanın kapanacağını duyurdu. Yaklaşık 330 işçinin çalıştığı, Tuzla’da kurulu olan fabrikada, işçilerin Temmuz ayı ücretleri, kıdem ve ihbar tazminatları ödenmeden bu karar duyurulmuştu. İşlerinde 20 yıldır, 17 yıldır aynı fabrikada çalışmakta olanların da bulunduğu işçiler, bu haksızlık karşısında direnişe geçtiler.

Deriteks üyesi işçiler, fabrika önündeki direnişin yanı sıra, ETF’ye iş veren uluslararası markaların, AVM içindeki mağazaları önünde de eylemler yaptılar. Mavi, Skechers ve Colombia gibi markaların üretimini yapan işçiler, bir çok defa bu markaların farklı mağazaları önüne gittiler, pankart açıp slogan atarak, bu markaları da ETF patronuna tepki göstermeye çağırdılar. İşçilerin üretmiş olduğu malları satmakta olan bu firmaların ürünlerinin boykot edilmesini istediler.

Çırağan Sarayı’nda düzenlenen 15. İstanbul Hazır Giyim Konferansı’nı protesto etmek için Çırağan önünde eylem yaptılar. Eylemin ardından gözaltına alındılar.

ETF patronu Sanem Dikmen’in başkanı olduğu Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği’nin Şirinevler’de bulunan merkezi önüne giden işçiler, burada basın açıklaması yaparak ETF patronunu ve TGSD’yi teşhir ettiler.

Bu süreçte bir taraftan da patronun fabrikadaki malı ve makineleri çıkarmasını engellemek için uğraştı işçiler. Direnişçiler kapının önünde beklerken, patron bir çok defa polisin koruması altında kamyonları fabrikadan çıkarmaya çalıştı. Her seferinde engel

ETF Tekstil işçileri direndi, kazandı

olmak isteyen işçiler ise, polisin engeline, saldırısına maruz kaldı, gözaltına alındı.

“İhtiyati haciz” reddi:

Mahkemeler patronların yanında

İşçilerin fabrika önündeki fiili direnişi sürdürürken, hukuksal cephede de, şirketin malvarlığına ihtiyati haciz konulması için uğraşıyorlardı. Hukuk, bu tür durumlarda patronları koruyor. Genel olarak ihtiyati haciz talepleri mahkemelerde reddediliyor. Çünkü yasalara göre ihtiyati haciz kararının konulması için “alacağın miktarının net olması” gerekiyor. İki kişi (ya da iki şirket) arasındaki basit alacak davalarında bu hesaplar da net oluyor.

Ancak işçiler sözkonusu olduğunda, kıdem, ihbar, ücret alacakları, bunların gecikme faizleri vb. işçi alacaklarının hesaplanması, bilerek karmaşılaştırılmış, sistemli biçimde “anlaşılmaz hale getirilmiş” bir süreç işliyor. Bu nedenle işçi sendikalarının ve avukatlarının yaptıkları hesaplar, mahkeme tarafından rahatlıkla “sizin hesaplamanızı dikkate almıyoruz” denilerek reddedilebiliyor. Mahkemenin hesap yapması için de bilirkişi atanması gibi uzun süreçler gerekiyor, bu arada patronlar mal devri, tapu devri, fabrikanın içini boşaltma gibi işlemleri yapacak zaman kazanmış oluyorlar.

Bu koşullarda, işçi davalarında “ihtiyati haciz” kararının çıkartılması mümkün olmuyor. Ancak ETF işçileri,

direnişleri ile bu kararın çıkmasını sağladılar. Kararın çıktığı noktada, işçilerin alacaklarını elde etmeleri konusunda çok önemli bir adım atılmış oldu.

Bu sonuç üzerine 11 Ekim günü işçiler, fabrika önündeki direnişi bitirdiklerini duyurdular.

İşçi-Emekçi Birliği, ETF işçilerini ziyaret etti

İşçi Emekçi Birliği 48 gündür fabrika önünde direnişte olan ETF işçisiyle buluştu. 7 Eylül günü yapılan ziyarette direnişin durumu üzerine konuşuldu. Direniş yerinde İşçi Emekçi Birliği adına yapılan konuşmada: ETF işçisinin haklarının gasp edilmesinin tamamen organize planlı bir şekilde yapıldığı, İşçi Emekçi Birliği olarak ETF işçisiyle dayanışmaya devam edileceği söylendi. ETF işçileri de kendi yaşadıkları hak gasplarını ve direnişlerini anlattılar. Haklarını alana kadar direnişlerini sürdüreceklerini belirttiler. Konuşmalardan sonra direniş çadırında sohbetler yapıldı, halaylar çekildi.

Bartın'daki madenci katliamı protesto edildi

14 Ekim'de Bartın-Amasra'da TTK'ya bağlı maden ocağında grizu nedeniyle oluşan patlamada 41 işçi hayatını kaybetti.

Yıllardır kitlesel olarak yaşanan madenci katliamına bir yenisi daha eklenirken, devletin ilk yaptığı iş, madencileri kurtarmak yerine haber yapanları ve twit atanları soruşturmak oldu. "Ölmek madencinin fitratında vardır" diyerek yaşanan katliamların sorumluluğundan kaçmaya çalışan Erdoğan, Amasra'daki katliamın ardından da "...biz kader planına inanmış insanlarız. Kader planına inandığımız için de bunun ne dün, ne bugün, ne de yarını olmayacaktır. Bunlar her zaman olacaktır, bunu da bilmemiz lazım" açıklamasını yaptı.

Göz göre göre gelen katliam yapılan eylemler ve açıklamalarda protesto edildi. İstanbul, Ankara, İzmir başta olmak üzere, yapılan açıklamalarda katliamın sorumluluğunun devlette ve hükümette olduğu

vurgulandı. İstanbul'daki eylem 15 Ekim'de Kadıköy'deki İskele Meydanı'nda İstanbul Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından yapıldı. Eylem aralarında Proleter Devrimci Duruş ve DSB'nin de bulunduğu kurumlar flamalar ve dövizleriyle katıldılar. Eylem sırasında "Katil devlet hesap verecek", "Madencinin katili sermaye devleti", "Maden işçisi onurumuzdur", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Kaza değil bu bir cinayet, kader değil bu bir katliam" sloganları atıldı. Yapılan açıklamalarda bugüne kadar yaşanan işçi katliamları ve cinayetlerine değinilirken, önlem alınmadığı gibi kazaya sebebiyet veren hiçbir patronunun ve devlet görevlisinin yargılanmadığına vurgu yapıldı; Amasra'daki madenci katliamının da sorumlusunun hükümet ve devlet olduğu söylendi.

Polis, "Katil devlet hesap verecek" sloganını bahane ederek kitleye saldırma tehdidinde bulundu ve bir müddet barikatları açmayarak kitlenin dağılmasını engellemeye çalıştı. Yağmura rağmen eyleme katılım yüksek, sloganlardaki öfke büyüktü.

Bartın'da yaşanan madenci katliamının ardından, "Madencinin katili ücretli kölelik dü-

zeni" yazılı PDD imzalı ve "Madencinin katili sermaye düzeni" yazılı DSB imzalı pankartlar asıldı.

Cumartesi Anneleri'ne adliyede de polis saldırısı

Cumartesi Anneleri'nin Çağlayan Adliyesi önünde yapmak istedikleri açıklamaya polis saldırdı; çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

Cumartesi Anneleri'nin her hafta Galatasaray Lisesi önünde yaptıkları eylemin 700. haftasında (25 Ağustos 2018'de) polis biber gazı ve copla saldırmış, 46 kişiyi darp ederek gözaltına almıştı. Sonrasında 46 kişi hakkında dava açıldı. İstanbul Adliyesi 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın 21 Eylül günü gerçekleşen 5. duruşması için gelen kitle de polisin saldırısına maruz kaldı.

Kağıthane Kaymakamı'nın bir günlük yasak kararını gerekçe gösteren polis, açıklamaya izin vermedi. Açıklama için toplananlar, polisin engeli üzerine açıklama yapmayacaklarını ve duruşma saatine kadar adliye önünde bekleyeceklerini duyurdular. Bunun üzerine polis saldırdı ve 14 kişiyi tartaklayarak, darp ederek, ters kelepçe takıp yerlerde sürükleyerek gözaltına aldı. Alınanlar arasında dava avukatlarından Efkan Bolaç ve Meriç Eyüpoğlu, DİSK Basın-İş

Genel Başkanı Faruk Eren, Cumartesi Annesi Newroz Tosun, İHD İstanbul Şube yöneticileri Gülseren Yoleri ve Leman Yurtsever, SOL Parti Meclis üyesi Alper Taş da vardı.

Gözaltılar sonrasında başlayan duruşmada, hakim avukatların suç duyurusunu reddetti. Üstelik davanın sanık ve avukatları gözaltında olduğu için duruşmaya katılamamasına rağmen, dışarıdaki saldırıyı gerçekleştiren polisler duruşma salonundaydı, üstelik kapıyı da kilitlemişlerdi. Hakim, polislerin salonda olmasına yönelik uyarıları da dikkate almadı. Dahası, hakim "taşkınlık" olması halinde duruşmanın kapalı olacağını belirterek, duruşmaya katılanları uyardı. Dışarıdaki polis saldırısı yetmemiş; duruşmaya katılanları "zaptetmek" için hakim de devreye girmiş oldu. Saldırıyı gündeme getirenler ise, hakim tarafından "salonu boşaltmak"la yeniden tehdit edildi. Duruşma 3 Şubat tarihine ertelendi. Gözaltına alınanlar ise akşam saatlerinde serbest bırakıldı.

Devlet tarafından kaybedilen yakınlarını arayan Cumartesi İnsanları, devletin sistematik saldırısına uğramaya devam ediyorlar. Saldıran polislerle, yargılayan mahkemesiyle, "yasak" kararı çıkaran kaymakamıyla bir bütün olarak devlet, kendi suçunu örtbas etmek, hak talebinde bulunanları yıldırma için, pervasızca saldırılarına devam ediyor. Ancak bu saldırılar, direnişi yoketmeye yetmiyor.

Bir torba kemik

"Diyarbakır başıma yıkıldı" diyor Ali Rıza Arslan, "oğlumun kemiklerini kucağıma verdiler"!

Melike Arslan kavruluyor acısından; *"oğlumun cansız bedenine sarılacaktım. Bu acı nasıl tarif olur ki?"*

Bir Kürt genci, öldürüldükten 7 yıl sonra, bir naylon poşete sığdırılıyor...

Hakan Arslan, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde, 2 Aralık 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında öldürüldü. 22 yaşındaydı öldüğünde; 22 yaşında kaldı.

Bekledi ailesi 7 yıl boyunca. Oğlunun cansız bedenini almak için bekledi, uğraştı, mücadele etti. Gencecik oğlunun mezarına sahip olabilmek için 7 yıl bekledi...

Kimden intikam aldılar şimdi?

7 yıl önce, hayatının baharında, yaşam coşkusunun doruğunda, umudun zirvesinde yaşayan gencecik bir delikanlıdan mı? Ama o zaten 7 yıldır bu hayattan koparmıştı! Ölen bir daha mı ölecekti böyle yaptıklarında?

İntikam aldıkları kişi babası mıydı yoksa? Böylesine adanmış bir hayat yaşayan bir çocuk yetiştirdiği için?

Yoksa annesi mi? "Suç"u ne kadar büyüktü ki, dokunmaya-bakmaya kıyamadığı oğlunu bu halde görmesini istemişlerdi?

Kürt halkından mı intikam alıyorlardı? Şairin *"kızlarım, oğullarım var gelecekte / herbiri vazgeçilmez cihan parçası / kaç bin yıllık hasretimin goncası"* diye tanımladığı "ateş parçası" Kürt gençleri yetişmesin bir daha diye mi...

Belki hepsi birden... Belki de sadece şovenizmin bataklığında çürümüş olmanın sonucuydu bu vahşi, bu insanlıkdışı işkence.

Kürt halkı, tüm bu işkencelere rağmen sürdürüyor direnişini; hayatta kalma mücadelesini...

Fetihtepe'de yıkım sonrası...

Fetihtepe Mahallesi'nde yıkımlar tamamlanmış durumda. Yıkımın başladığı dönemde buraya gelmiş ve izlenimlerimizi dergimizde yayınlamıştık. O sırada büyük bir direniş vardı ve polisin saldırısı püskürtülmüştü. Konuştuğumuz kişiler, **dönüşüme karşı olmadıklarını ama bunun "yerinde dönüşüm" olması gerektiğini, ayrıca inşa aşaması için vaadedilen kira yardımlarının çok yetersiz olduğunu belirtmişlerdi. Sonrasında yapılan pazarlıkların ardından küçük değişikliklerle durumu kabullenmişler.** Son haliyle tapusu olanlar 1900 lira, tapu tahsis olanlar ise 1300 lira kira yardımını 12 ay boyunca alacaklar. Kiraların en kötü yerde 4000-5000 liraya yükseldiği bir yerde başlarını sokabilecek yer bulanlar şanslı. Ayrıca yıkılan yerlerde borçlandırmalar olmuş. Evleri yıkılanlar peşin verilerse 170 bin lira, veremezlerse taksitle ve daha yüksek bir miktara borçlandırılmış. TOKİ'nin buraları iki yıl içinde bitireceği sözleşmede yer alıyor.

Fetihtepe, Okmeydanı'nda yer alan mahallelerden biri. Yıllardır rant alanı olarak göz dikilmiş bir bölge. Merkezi olmasının yanı sıra devrimci faaliyetlerin bölgede yoğun olması da, devletin hedefe çakmasına neden oldu. Özellikle Galataport Projesi'nin devamı olarak düşünülen bölgeye, daha önce Sabancılar, Koçlar göz dikmişti. Mahallenin Haliç'e doğru açılan yerinde Koç Müzesi var. AKP'nin iş başına geldiği andan itibaren Fetihtepe Mahallesi, Okmeydanı'nda AKP'nin en fazla oy aldığı yer oldu. Ancak AKP'ye oy vermiş olanlarda bile tepki çok yüksekti. Mahalle halkının dönüşümünde bu yıkım kararlarının etkisi büyük oldu.

Mahallede rastladıklarımızla sohbet etme imkanı bulduk. Gecekondu olan ve 40 yıldır mahallede oturan bir kişi, şehir dışına taşınacağını söyledi. Kira yardımı olarak kendisine, tapusu olmadığı için 1300 lira verildiğini belirtirken, gittiği yerde işini kuracağını söyledi. O sırada yanımızdan geçen bir teyze, gecekondu mahalleliye "o kadar polis geldi saldırdık, ne oldu, herkes gitti; sen de hakkını helal et" diyordu. Mahalle içinde gezdiğimizde yıkık olan yerlerden hurdacılar, ya da kapı-pencere yakacak odun arayanlara rast geldik. Biri "benim burada evim yoktu, ama bizim yakın bir akrabanın evi vardı; onlar da gittiler, yaklaşık 40 yıldır buralardaydılar" dedi.

Cemal Kamacı Spor Salonu'nun karşısındaki mahalleye geçip oradakilerle konuşmaya başladık. Gelip katılanlarla doğallığında küçük bir kentsel dönüşüm forumuna dönüştü. Biri evinin burada olduğunu ve yıkıldığını, tapusu olduğu için kendisine 1900 lira kira yardımı yapıldığını söyledi. Ama Bağcılar'da ancak 3500 liraya ev bulabilmiş. Sözleşmenin detayını

sorduğumuzda 170 bin lira yıkım ve hafriyat parası olarak borçlandırdıklarını söylüyor. Konutların iki yılda bitmesi planlanıyormuş ama güvenemediğini belirtip, iki yıl sonra nasıl bir manzarayla karşılaşacağını bilemediğini ekliyor. Bitse bile aidat paralarını nasıl verebileceklerini şimdiden düşünüyorlar. Daha önce aynı bölgede yaşanan örnekleri duymuşlar. O arada yine biri geliyor ve deneyimleri anlatıyor. Sohbeta bir de kadın katılıyor ve Kasımpaşa'daki örneği aktarıyor. "Bitiriyorlar ama aidatlar ne olacak bilmiyorum" diyor. Toplananlar en azından satıp ya da kiraya verip kendilerine gelir elde etmeyi öneriyorlar birbirlerine. Ama "o paraları verecek kaç kişi olacak ki" sorusu karşında biraz duraklıyorlar. Taksitlerin sabit kalıp kalmayacağı bir yana 2025'e kadar rantın ne olacağı ve kendilerinden ne kadar para talep edileceği de bir muamma olarak duruyor.

Son açıklanan TOKİ projesi üstüne bir tartışma açıyoruz. Ortaklaşım nokta, merkezi yerlerin boşaltılıp zenginlere peşkeş çekileceği. Yiyecek bir şey bulmakta zorlanılan koşullarda konutların nasıl alınabileceğini sorguluyorlar. Gittiğimizde pazar kurulu olduğu için, güncel sebze-meyve fiyatları da konuşuluyor haliyle. AKP'nin yolsuzluklarından seçimlerden bahsediliyor. Yemeyen birileri gelir umudunu dillendiriyorlar. "Peki seçimden sonra her şey düzelecek mi" diye sorduğumuzda, duraksıyorlar. "Az yiyecek birileri gelir mi"ye dönüşüyor bu kez. Yaşlı bir amca, "AKP yine kazanır tüm yaptıklarına rağmen" diyor. "İş biliyorlar, müteahhitler ne de olsa" diye de ekliyor. "Kılaçdaroğlu'nun dikili bir ağacı mı var?" sorusuna, bir diğeri "Tayyip Erdoğan'ın var mıydı ki?" cevabı geliyor.

Bir yandan da dozerlerin çalışması devam ediyor. Biz daha önce yaşanan "kentsel dönüşüm" örneklerinden, işçilerin-emekçilerin yaşadıklarından söz edince, bir kez daha yaşayacakları süreçlerden

bahsetmeye başlıyorlar. Özellikle işin ekonomik-sosyal boyutunun önemli olduğuna vurgu yapıyor. **Sadece evlerinin değil, yaşamın değişeceğinden bahsediliyor. "İşçilere-emekçilere 'sizin buralarda yaşamaya hakkınız yok, buralar zenginlere ait' diyorlar açık açık. Asıl buna karşı ne yapılabileceğinin konuşulması gerekiyor"** diyerek, birlikte ve örgütlü bir şekilde hareket edilmesinin birçok şeyi çözeceğini anlatmaya çalışıyor.

Etrafımızda 8-10 kişiyle yürüyen sohbette, herkes yaşadığı örnekleri anlatmaya devam ediyor. Nerede ne yaşandığına dair en azından İstanbul'un değişik semtlerinden gelmiş ve deneyimlerini aktaran insanlar konuşuyorlar. Burada da seçimlerle her şeyin değişeceğine dair beklentiler dillendirilse de, son aşamada önemli olanın zamanında konulacak tavırlardan geçtiğini söylüyor.

Yıkımlarla her an bir mahalle karşı karşıya kalabilir. Özellikle rantın yükseldiği dönemlerde, saldırganlık azgınca sürdürülüyor. Binlerce polis ve zırhlı araçla ablukaya alınan mahalleler, zenginlere çekilecek peşkeş alanları. Buna karşı ne yapılması gerektiğine dair örnekler de aslında tarihimizde mevcut. Zamanında örgütlenmek ve mücadeleye geçmek, bu yıkımları durdurur ya da istediğimiz koşulları kabul ettirmemizi getirir.

Her geçen gün siyasal-ekonomik-sosyal saldırıların arttığı bir dönemden geçiyoruz. "Size yaşama hakkı yok" diyorlar. Yaşam hakkımızın mücadele gücümüz kadar olacağını biliyoruz, bize yarınları kazandıracak olan da bu.

Osman Yaşar Yoldaşcan'ın ölüm yıldönümünde, 12 Eylül'ü direnenlerin yargılayacağını belirten ve 12 Eylül askeri faşist cuntasını lanetleyen afişler yapıldı. Ayrıca "Aysel Tuğluk ve hasta tutsaklara özgürlük" çağrısı yapan afişler merkezi yerlere, emekçi semtlere yaygın biçimde yapıldı.

Tozkoparan'da yıkım ve direniş

"Vazgeçtiğin zaman kaybedersin!"

Tozkoparan'da Ekim ayının ortasından itibaren yeniden ev baskınları başladı. 14 Ekim'de sabaha karşı saat 5'te, insanlar yataklarında uyuyorken polis kapıya dayandı; hiçbir açıklama yapılmadan, süre verilmeden, gece saat 5'te evlerin boşaltılması istendi. Bu hukuksuz durum karşısında kapılarını açmayanların kapıları koçbaşları ile kırıldı; kapısı kırılmayan evlerin duvarları yıkılarak içeriye girildi. Bu sırada insanlar evlerin içindeydi. İtiraz eden, direnenler gözaltına alındı.

14 Ekim günü 6 bina, saldırıyla-gözetimle-zorbalıkla boşaltıldı. Başında sahipleri olmadan eşyalar yıkım ekipleri ve zabıta tarafından boşaltıldı; nakliye araçlarına yüklendi ve bir depoya gönderildi. Ardından binalar yerle bir edildi. Bugün 6 bina yıkıldı, birkaç gün içinde diğerlerine de sıra gelecek.

Tozkoparan, Fetihstepe ve Tokatköy... Buralarda yaşanan, basitçe "rantsal dönüşüm" olarak bile adlandırılmaz. Bu mahallelerde doğrudan bir "mülke çökme" durumu yaşanıyor. Hiçbir hukuk, adalet, işleyiş kuralına sığmayacak biçimde, kapitalizmin en temel kurallarından biri olan "mülkiyet hakkı" bile yok sayılıyor; mafya-laşan devlet, emekçilerin mülküne "çöküyor".

Bu pervasızlığa karşı direnen Tozkoparan emekçilerinden biri olan TOZ-DER Başkanı Ömer Kiriş ile, 24 Eylül 2022'de yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

PDD: Tozkoparan Mahallesi'nde yaşananları anlatır mısınız?

Ömer Kiriş: 2020'de 10.4 hektarlık alan -iki mahallenin beşte biridir- riskli alan ilan edildi. Sonrasında Aralık 2020'de apartmanların kapılarına "riskli alandır" şeklinde bir kağıt ve tebligat astılar ve bir ay içerisinde boşaltmamızı istediler. Biz buna karşı 15 Ocak 2021'de davalar açtık. Bu süre zarfında korkuya dayalı ayrılmalar oldu. 23 Haziran'a kadar yürütmeyi durdurma kararları alındı. 1102B dediğimiz 20 apartman vardı (50 yıllık onlar) ve orayı boşaltılmayı kolay sağladılar. Kentsel dönüşüm alanlarında evlerinin yaşıyla boşalma süreçleri orantılıdır. 1971'de geldi bu düzenleme. 20 apartman vardı, 17'si benimdi. 11 yaşındayken gelmiştim. Demin söylediğim nedenlerden kaynaklı yıkıldı. 4 tane kooperatif binası vardı. Fakat gönüllü olarak imza atan, üst tarafta belediye blokları dediğimiz 33 yıllık binaların da 4 tane yan yana olan bir yerdi. Oradaki komşuluk ilişkisini kullanan AKP'liler, çok çabuk çözülmesini sağladılar. Ne zaman ki 23 Haziran 2021 geldi -ki İmamoğlu'nun seçilişinin 2. yılıydı- bölgeyi büyükşehirden alıp Güngören belediyesine bağladılar. Sonra da polisi yolladılar bize. Elektrik, su ve doğalgazı kestiler. Ramazan ayıydı, bayram öncesi. Buradan da belli bir kopma oldu. Dört binanın tamamı 44 daire boşaltıldı. Bizim medya aracılığıyla kamuoyunu haberdar etmemizden çekindikleri için, 29 Ağustos'ta 4 bine yakın polisi mahalleye yığdılar. Oysa ki biz söyledik; "altyapılara dokunulmadığı müddetçe biz ses çıkartamayacağız." İş garantisi almak için sahiplerinden de 5-10 kişiyi getirmişler ki, itiraz olursa "size ne kardeşim biz imza

verdik yıkılacak, niye karışyorsunuz" demeleri için. Biz bu oyuna düşmemek için sessiz kalmaya karar verdik, sadece "altyapıları kesmeyin" dedik. Aslında kaymakam gider ayak şov yapmak istedi. Bir yıl önce yapılan esnaf toplantısında "burayı size yedirmezler" diyen kaymakamın, buradaki yeni dairelerden iki tane aldığını biliyoruz. Kanunen bir sorun yok, ama etik değil! Aynı kaymakamın "biz döverek de iyilik yapmasını biliriz" gibi çirkin bir ifadesi var.

Mahalle halkının talepleri nedir? Yıkımın tarihçesini anlatır mısınız, bu günlere nasıl geldiniz?

Tozkoparan'ı anlamak için Tozkoparan tarihini bilmek gerek. Tozkoparan, gecekonduları sonlandırma kanunu kapsamında 1967'lerde başlayan ve üç safhada yapılan bir yer. Gördüğünüz eski, boyaları dökülmüş binalar 1971'de yapıldı. 1980-89 arası belediye blokları yapıldı. Bir de özel kooperatiflere yaptırılan binalar var. Burası yaklaşık 2006'dan beri kentsel dönüşüm kapsamına alındı. "Yıkılacak" diye tahrip olmasına neden oldular. Örneğin bir arkadaş, bundan 12 sene önce binanın camlarını yaptırmışken, bir arkadaşı "yıkılacak buralar, parana yazık" diyor. Adam ustayı durduruyor. Bu şekilde o binalar o halde kaldı. 2012 yılında riskli alan kanunu çıkınca bir yıl sonra 60 hektar mahallenin 58 hektarını riskli alan ilan ettiler. Cömert Kent ve Cevahir Kent hariç -ki onlar 2007 öncesi yapıldı- inşaat yönetmeliği 2007'de değiştirildi. 1975'teki kanun geçerliydi o zamana kadar. Bizim tapularımız kat mülkiyetli tapular. Dökülüyor denilen binalar devletin müteahhitlik ve mühendislik kontrolünde yapılan binalar. Betona çivi çakamazsınız, vida geçmez, matkaplar kırılır. O derece sert bir yapılanma. Burada şu anda bütün binalar yönetmeliğe göre riskli. Deniz kumundan yapılmıştır 2000 öncesindekiler. Burgulu demir yoktur, raydan temel yoktur. Ama buraya "riskli alandır" diyen hakimlerin oturduğu Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı'nın yaptığı yerler bile aynı. Biz TOZ-DER olarak "riskli alandır" davalarını iptal ettirdik. İdari davalar genel kurula gitti, kazandık; karar düzeltmeye gittiler, orada da kazandık. Ama bizim dosyamız üzerinde çok yükseklerden bir el var herkesin tahmin ettiği... Devletin sosyal konutlarıdır burası. Dar gelirli aileler ve çocukları için yapılmıştır. Bizim tapularımız kat ve mülkiyet tapulu olmasına rağmen bahçe nizamlı değil. Yani 60 hektarlık alanın 14 hektarında yapılaşma vardır ve diğer alanlar bahçedir, yoldur, sosyal donatı alanı olarak kullanacağımız alandır. İşte o alanlar bizim tapularımızda yer almadığı için "buralar devletin alanıdır" diyerek el koyuyorlar. Yani hemen

ikinci etap diye başladıkları yerdeki 208 dairenin yıkıldığı bir yere 271 tane bina ve bir ilkokul yerleştiriyorlar. Düşünebiliyor musun sıkıştırmayı. "Yarı Açık Cezaevi Çitlenbik Konutları" diyoruz. 6704 ya da 7604 no.lu kanun -ki 14 Şubat 2020 tarihinde torba yasaya koymuşlar- "Eğitim alanlarına

konut yapılacaksa oradaki devlet kurumu elindeki arsayı tartışmasız TOKİ'ye devredecektir" diyor. Ama öbür taraftan Milli Eğitim'de de bir madde var. İlkokul alanını, 8.5 dönüme yakın bir yeri yasaya aykırı olarak Bayındırlık Blokları'na ait 3.5 dönümlük bir yere yapıyor. Ben bunu 11. İdare Mahkemesi Başkanlığı'nın gözüne soka soka anlattım. Yürütmeyi durdurmayı talep ediyorum, reddediyor. İstinafa götürüyorum ve onlar da reddediyor. Yasa bu kadar açık. "Küçültmezsın" diyor. Ben daha önce yine aynı mahkemede bakanlığın koyduğu savunmayı gösteriyorum. "İlkokul alanını küçültmeyeceğine dair belge var" diyorum, İdare Mahkemesi reddediyor. Mahkemeye en sonunda "sizin kamu yararına bir karar vereceğinize güvenmiyorum" dedim ve açık duruşma istedim... Benim burada sitemim muhalefete. Müdahale etmeleri gereken yerlerde yoktular. 6A maddesini AYM'ye götürecek iki kurumdan biri ana muhalefet partisidir, ama götürmedi. Hatta 3606 sayılı kanunda da ÇHD olsun, mahalle dernekleri olsun, kent konseyleri olsun yaptığımız baskıyla yürütmeyi durdurma kararı alındı. Mahkemelere çok büyük bir baskı var. Hatırlayın Hekimbaşı Mahallesi için karar istediği gibi çıkmayınca, Ümraniye Belediye Başkanı medyada yayınlanan görüntüsünde, "açtım telefonu mahkeme bakanına, 'sen ne yapmaya çalışıyorsun' dedim!" diyor. Biz o mahkemelere müdahale edildiğini adımız gibi biliyoruz.

Yıkım kararı uzun bir sürece yayılmış. Bu süreçleri nasıl geçirdiniz? Mahkemeler dışında örgütlenme faaliyetini nasıl yürüttüğünüz? Mahalledeki işçi ve emekçileri nasıl ikna ettiniz?

Derneğimiz 19 Mart 2009'da kuruldu. Ama mahallenin örgütlü bir geçmişi var. 80 öncesi devrimcilerin ön plana çıktığı bir mahalle. Onun birikimiyle hareket ettik. 2008 yılında kentsel dönüşüm planları devreye girmeye başlayınca, Kadir Topbaş'ın buralarla ilgili planları bizi uyandırdı. Hemen örgütlenmeye gidildi ve dernek kuruldu. Kentsel dönüşüm konusunda uzmanları buraya getirdik. 13 yılda 15 tane panel yaptık, seminerler yaptık. Eylemlerde, basın açıklamalarında bulunduk. Ankara'ya gittik. Bize hep "derneğinizi üyesi kaç" derler. Derneğimizin üyesinden ziyade etkimizin önemli olduğunu söyleriz. 23 bin kişinin 20 bini bizi destekliyor deriz. 2012 yılında riskli alan davasını kazanana kadar desteğimiz yüzde 50'lerdeydi, davayı kazandıktan sonra yüzde 90'lara çıktı. İktidar partisinde o dönem çalışma yürütmüş olanlar bile günah çıkartmaya başladılar. Şimdi burada 35 tane dava, 2 tane Danıştay davası var. İki bilirkişi için 40 bin lira para yatırmak durumundaydık. Oraya da müdahale edecekler. Zaten 6. Danıştay Dairesi bizim 6A ile ilgili davamızı reddetti. Ankara'da kendi lehlerine çıkacak kararları bekliyorlar. Bizi burada tamamen pasif hale getirmeyi amaçlıyorlar. İnsanların birçoğu AKP seçmeniydi. Burada herkes TOZ-DER'i işin merkezi olarak görüyor. Bizim belgeselimiz vardı, "Tozkoparan" diye. Orada konuşanların

yüzde 50'ye yakını AKP seçmeni ve gerçekleri gördüler. Bizle beraber mücadeleye giriştiler. Ama AKP en başından en sonuna kadar yalan söylüyor. Çünkü rant var bunun içinde. Başkan yardımcısı olan ve amcası müteahhit olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda imza yetkisinde bir görevde. Planları gönderiyor belediye ve onayı bakanlık veriyor. Gece buralarda insanları, özellikle yaşlı ve dul kadınları korkutmak için geliyor. Haber aldım, adamın karşısına dikildik. Ben 10 kusura talep göndermişim, ama yazı yukarıya ulaşmıyor. Meczur kaldık, onların ayağına gidip bu konuma düşmek istemezdik. Mücadele içerisinde şunu öğrendik; sen ayağına gidersen 1-0 mağlup duruma düşersin. O senin ayağına gelecek.

Bunu sağlayacak olan direnişin kendisi. Bu yıkımlar sadece Tozkoparan için değil, İstanbul'da birçok yerde gündemde. Fetihtepe, Tokatköy, He-kimbaşı en yakın örnekler. TOKİ projesiyle beraber düşündüğümüzde geniş bir alanı kapsayacak. Birbirinize destek ve dayanışmanız oluyor mu?

Bizim mücadelemiz Fransa Parlamentosu'nda örnek gösterildi. Almanya'da sanırım bir yürüyüş yapıldı. Bir Amerikan gazetesinde haber oldu. Tokatköy örgütlenmesine de Fetihtepe örgütlenmesine de ilk gidenlerden Tozoparanlılar vardır. AKP'ye yüzde 80-85 oy çıkan Tokatköy'den bahsediyoruz. Devrimci mücadelenin olduğu Fetihtepe'den bahsediyoruz. Fetihtepe'de sanırım dernek yöneticilerinin bir söyleminden sonra dökülmeler olmuş. Ama Tokatköy'de o boyutta olacağını düşünmemiştik. Biz 5-6 arkadaş gittik durumu anlattık. "Direneceksiniz" dedik. Dikkat edin 4 mahalle de AKP belediyeleri. Ehven-i Şer denilen bir durum var. Muhalefet partileriyle bir nebze oturup konuşabiliyor-sun. Şimdi burayı düşünün 4 tane binayı yıkmak için 3 bin polisle gelmek nedir?

O aslında sizden ziyade diğer yerlere gözdağı anlamına gelmiyor mu?

Diğer yıkım bölgelerindeki mücadelenin Tozkoparan gibi üst boyutta olmadığını biliyorlar. Tozkoparan'daki mücadelenin boyutunu bildikleri için -gözdağı da var tabi- asıl neden Nasrettin Hoca'nın "eşeği sağlam kazığa bağlayalım" tavrıyla geldiler buraya. Ama oyunları ters döndü. Sonrasında gece ziyaretleri bitti. Bu kadar yıl mücadele eden bir insan olarak söylüyorum; burada insan hayatı değil söz konusu olan, kendilerinin kupon arazi olan ve bahçeleri değerlendirecekleri alanlardır asıl hedefleri. İnsanları aptal-salak yerine koyuyorlar. "Biz sözleşme istiyoruz" deyince, Bakan "yarın gidin sözleşmelerinizi alın" dedi. Kelimelerle oynuyorlar. Başkan yardımcısının o binaların kuvvetli olduğunu söylemesini önemle vurgulayın. Rıza Uçan söylemiştir, biz bu mücadeleden vazgeçelim diye. Eski CHP ilçe başkanı, 2020 yılında, dava açtığımız Haziran ayında beni arıyor. "Ömer, TOZ-DER ne istiyor?" diye soruyor. "TOZ-DER bütün tarafların bir araya gelip en iyi projeyi birlikte yapmayı istiyor" diyorum. "Bırak diyor TOZ-DER'i, Ömer Kiriş ne istiyor?", "Başkanım diyorum Ömer Kiriş yok. TOZ-DER var, onun istediğini istiyor." Bunu diyen bir Alaattin Aktay. CHP'nin birinci sıradan Belediye Meclis üyesi. Sosyal medyadan bunu teşhir ediyorum, beni mahkemeye veremiyor. Demek ki AKP'lilerle ilişkiye geçip aynı kaptan beslenme mantığını benim de yapacağımı düşünüyor. Burada panel

yaptığımız zaman belediyelerden sandalye, ses cihazı vermiştir. Bu şekilde olan bir insanın bu teklifi yapmasını teşhir ettim. Şimdi buradan taşınmak zorunda kaldı. CHP'nin bu tür noktalarda çok dikkatli davranması lazım. Bir partili olarak söylüyorum ki babam olsa affetmem. Benim önceliğim halktır.

Elbette yıkımlar rant amaçlı. AKP dönemin-den önce de yıkımlar oldu. Diğer yıkım alanlarına önerileriniz ne olur? Mesela Fetihtepe'de insanlar devlete güvenmiyorlar. "Biz sözleşme yapıyoruz ama gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceği bilemiyoruz" diyorlar.

Muvakkatname dediğim şey tam da bu. Erdoğan geçen ballandıra ballandıra TOKİ'nin -bizim literatürde "Tükenenleri Ortadan Kaldırma İdaresi" olarak geçer-projesini anlatıyor. Yapılacak evlere milyonlarca kişi 500'er lira yatırdı. Aylık faizi yaklaşık 200 milyon liraya tekabül ediyor. Peki bir muvakkatname var mı? Sözleşme var mı? Kura çekeceksin ve 250 bin yapacaksın, seneler sürecek. Fazladan aldığın parayı faiziyle iade edecek misin? 2006'lardan beri "soylulaştırma" dediğimiz proje var; zenginlere konut yapıyorlar. Sosyal konut yok, dikey planlarla yapıyorlar. İçine girdiğin zaman bir de ödediğin kadar para yatırıyor-sun. Emekli insanlar, işçiler-emekçiler... Banka kredi bile vermez. Muvakkatname'ye imza atıyor. Biz yaşıyoruz burada bunları. Buralar gecekondu bölgesi için sosyal konut olarak yapılmış. Sen şimdi zaman içinde şehir içinde kalan bu mahallelerin rantı yükseldiği için, bu insanları buradan göndermek için tahliye edeceksin. Hangi yöntemle? Yerinde dönüşüm... Ben yerinde dönüşümem ki. Bu parayı sana ödeyemiyorum ki. 2000 lira taksitle düşündüğümüzde 3000 liraya çıkıyor kısa zamanda. Ödenemez durumda. Emekli aylığı ya da işçi aylığı o kadar yükseliyor mu? Onların tamamen paraya tapar zihniyetiyle buradan gönderme üstüne kurulu, gerçeği yansıtmayan bir uygulamaları var. Sonuna kadar da mücadeleye devam edeceğiz.

13 yıllık dernek sürecinde önce terörist olarak nitelendirildik, bize inanan arkadaşlarımızla yaptığımız panellerde deneyim aktarımlarında bir birikim oluştu. Tarlabası olsun, Sulukule olsun mücadelede geri kalmalarının nedeni zamanında uyanıp tavrı alamamalarından kaynaklanıyor.

Elimizden geldiğince aktarıyoruz. Geçen 1 Mayıs Mahallesi'ndeydik. Orası da yıkım kapsamında ama oranın bir şansı var. Bir kısmı Ümraniye'ye bir kısmı Ataşehir'e bağlı. Ataşehir'e bağlı olanlar çağırılmışlardı beni. Sosyal demokrat belediyelerde en azından plan yapıp, toplantı düzenliyorlar. Halk itiraz ediyor, bazı şeyleri düzeltiyorlar. AKP ile hiç olmuyor. Ama planlarını istedikleri gibi tutturamıyorlar. Çünkü ranta dayalı planlar, insanların eğitimini yok eden, şehir planlarına uymayan planlar yayınlıyorlar. Bu geri tepiyor. Mahkemeler bile hasbelkader lehimize karar veriyorlar. Diğer mahallelerdeki insanların kazanımları için zamanında örgütlenmeleri ve mücadele etmeleri gerekiyor. Sabırlı ve ısrarcı davranmaları gerekiyor. Che'nin bir sözü var: "Kaybettiğin zaman değil vazgeçtiğin zaman kaybedersin!" Davalar açılır kaybedilir ama vazgeçmeyeceksin.

Teşekkürler. Mücadelenizde başarılar.

Erdoğan'ın "sosyal konut" vaadinin "imkansız"lığı...

Erdoğan, Eylül ayında büyük bir gösteriyle açıkladı, yeni "sosyal konut projesi"ni. "Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesi" olduğunu söyledi bir de. Bu açıklamanın ardından birkaç milyon insanın başvuru yapması da iyice cesaretlendirdi; vaatler peşpeşe yağmaya, proje en parlak cümlelerle genişletilmeye başlandı.

Oysa proje her açıdan büyük tutarsızlıklar, gerçek dışı vaatler içeriyordu.

En başta "Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesi olduğu" doğru değildi. Zaten Erdoğan, birkaç yılda bir bu tür projeler açıklıyor, sonra tek çivi çakmadan, tek kazma vurmadan, ama bu arada onbinlerce insandan "kayıt parası", "peşinat", "taksit ödemesi" adı altında paralar toplayarak, projeyi unutturuyordu.

İkincisi, açıklanan proje "yoksullar için" değildi. Şartlara bakıldığında, ödeme miktarları çok yüksekti (3+1 evler için 3187 liradan, 2+1 evler için ise 2280 liradan başlayan taksitler). Bu taksitler eve girdikten sonra değil, bugünden başlayacak, evlerin tamamlanması en az iki yıl sürecekti. Yani iki yıl boyunca "yoksullar", hem oturdukları evin kirasını, hem de Erdoğan'ın projesinin taksitlerini ödeyeceklerdi. Arsa satın almak isteyenler için durum daha da vahimdi. Kirada oturmaya devam edecekler, bu arada arsanın taksitlerini ödeyecekler, üstelik bu süreçte bir de arsanın üzerine konut inşa ettireceklerdi.

Dahası, taksitlere "6 ayda bir memur maaşı oranında zam" yapılacaktı. Bu oran, standart bir banka kredisi ile kıyaslanmayacak kadar fahiş zamlar anlamına geliyordu. Yani yoksul insanlar, bugün bankadan kredi çekerek hemen bir ev satın alsalar, Erdoğan'ın vadettiği evden çok daha ucuza getirirlerdi.

Konutların nereye yapılacağı bir başka sorundu. Projede bu konu belirsiz bırakılmış, böylece şehir dışına, ulaşımı bile olmayan uzak noktalara yapılmasının önü açılmıştı.

Elbette yoksulların en yakıcı sorununa dönüşmüş olan konut sorununu, Tozkoparan'ı, Fetihtepe'yi, Tokatköy'yü inşaat tekellerinin

rantına açmaya çalışan Erdoğan çözmeyecek. Amacı, biraz kitlelerin cebinden para toplamak; biraz da vaatler yoluyla oy oranını artırmaya çalışmak.

Kapitalist sistemde, "konut sorunu"nu "çözmek" değil ama biraz olsun hafifletmek için yapılacak tek şey ise, barınma hakkı için direnmektir!

10 Ekim Katliamı'nın 7. yılında eylemler

10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da miting için toplanmış kitlenin içinde, IŞİD'in bombalı saldırısı gerçekleşti. Devletin doğrudan müdahil olduğu bu saldırıda, 101 kişi hayatını kaybetti. Katliamın 7. yılında, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere bir çok kentte anmalar yapıldı.

Katliamın gerçekleştiği saat olan 10.04'te Ankara Garı önüne gitmek isteyen kitleye polis defalarca saldırdı, biber gazı sıktı ve 17 kişi gözaltına alındı. Devlet sadece katliamda yaşamını yitirenlerin ailelerinin ve kurum temsilcilerinin Gar önüne geçmesine izin verdi. Bu kitle anmayı gerçekleştirdi.

İstanbul'daki anma saat 19.00'da Kadıköy'deki İskele Meydanı'nda yapıldı. İstanbul Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla yapılan anmaya Proleter Devrimci Duruş, Kaldıraç, BDSP, Halkevleri, ESP, Mücadele Birliği, HDP, SEP, SODAP, EHP dövizleriyle ve flamalarıyla katıldı. Eylem öncesi Kadıköy'ün birçok noktası polis tarafından ablukaya alındı. 18.30'dan itibaren İskele Meydanı'nda toplanmaya başlayan kitle "Katil devlet hesap verecek", "10 Ekim'in hesabını soracağız", "10 Ekim'i unutma unutturma!", "Yaşasın halkların kardeşliği",

10 Ekim 2015 Ankara katliamının yıldönümünde, İstanbul'da "Faşizmi döktüğü kanda boğacağız" yazılı, PDD imzalı pankart açıldı.

"Gün gelecek devran dönecek katiller halka hesap verecek", "Biji bratiya gelan", "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganları attı. Eylem saat 19'da yapılan saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşunun ardından "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganı atıldı ve katliamda yaşamını yitirenlerin isimleri okunarak "Yaşıyor" denildi. Eylemde ilk sözü, 10 Ekim'deki patlamada yaşamını yitiren Dicle Deli'nin

babası Faik Deli aldı. Faik Deli, katliamın hemen öncesi yaşananları, katliamdan sonraki saldırıları ve mahkeme sürecini anlatarak katillerin hiçbirinin cezalandırılmadığına vurgu yaptı. Deli, sözlerini "onların direniş bayraklarını sonuna kadar dalgalandırmaya devam edeceğiz" diyerek bitirdi. Ardından bileşenler adına basın açıklaması okundu ve eylem sloganlarla bitirildi. Polis özellikle "Katil devlet hesap verecek" sloganının atıldığı sırada saldırı tehdidinde bulundu ve anons yaptı. Anmaya katılan kitle kararlı bir duruş içindeydi.

İstanbul Beyazıt Meydanı'nda üniversite öğrencileri bir anma eylemi yaptı. Ayrıca Antalya, Sivas, Tarsus, İzmir, Adana, Hopa, Trabzon, Çanakkale, Kocaeli, Bursa, Zonguldak, Eskişehir, Hatay'da anmalar yapıldı.

12 Eylül ve Nevin Berktaş belgeseli...

12 Eylül'ün yıldönümünde, Nevin Berktaş ile röportaj yapıldı ve bir belgesel hazırlandı. Oda TV'nin hazırladığı belgeselde dönemin görüntüleri eşliğinde, Nevin Berktaş'ın anlattıkları ile tarihe not düşüldü.

Ayrıca Turnusol TV Youtube kanalında Devrimci 78'liler Federasyonu'nun katılım ve katkılarıyla, "12 Eylül ve sonrası değerlendirme söyleşileri" kapsamında, 13 Eylül günü Nevin Berktaş'la bir röportaj yayınlandı.

Her iki yayın da geniş kesimler tarafından izlendi ve son derece olumlu yorumlar yapıldı.

12 Eylül hakkında genel olarak yapılan işkenceleri, devletin vahşetini anlatmak gibi bir yöntem izlenmektedir. Nevin Berktaş ise, 12 Eylül'ün direnen yüzünü anlatmıştır bu belgeselde ve yayınevimizden çıkan "Darbe, yenilgi, direniş; 12 Eylül" adlı kitapta. Nevin Berktaş'ın konuya ilişkin değerlendirmesini yayınlıyoruz:

Merhaba,

12 Eylül askeri faşist diktatörlüğün tezgâhlanmasının üzerinden 42 yıl geçti. Tabi ki hala üzerine konuşuyoruz. Konuşmaya da devam edeceğiz. Bir ülkenin tarihinde kapkara dönemler varsa, hele de o ülkenin halkı ve halk önderleri o dönemle ciddi bir hesaplaşmaya girmemişse bu hep konuşulur. Aslında bu kural bir yerde doğa kanunu gibidir. İnsan hayatında da böyledir. Yaşamının bir kesitinde kötü giden bir şey var ve sen onunla sağlıklı bir temelde hesaplaşmamışsan o kötü giden şeyle hep di-dişirsin. 12 Eylül ve o dönemi yaşayanlar da böyle... Elbette tarihin her kesiti ve tüm yaşananlar gerek yazılı gerekse de sözlü olarak anlatılır, anlatılmalıdır. Resmi tarihin çarpıtmaları ve bilinç karartmaları ancak bu şekilde önenebilir. Ama tarihin her evresinde doğru temelde davranıp davranmadığın çok önemlidir.

O dönemi ağır bedeller ödeyerek en şiddetli şekilde yaşayıp, bir de o dönemi anlatan iki kitap yazınca, süreci benden dinleme isteği artıyor doğal olarak. Bu yıl da öyle oldu. Çekimler yapıldı, bunlar bir program formatında izleyicilere sunuldu. Tanıdıklarla, gençlerle sohbetler ettik.

Bana genellikle "Bu kadar acı veren şeyler yaşamana rağmen ne kadar dingin, sade ve insanı geleceğe dair umutlandırıcı aktarıyorsun" diyorlar. Bu durum kuşkusuz beni çok gururlandırıyor.

Tarihin her zaman kanıtladığı gibi, ülkesinin yazgısını kendi yazgısı olarak görüp örgütlü bir şekilde kötü gidişatla mücadele edenler, süreci olumlu yönde değiştiremeseler de, iyi yönde ne yapılması gerektiğini yaşamlarıyla ortaya koydukları için, iç rahatlığıyla konuşurlar. Benim durumum da böyle...

O toz duman arasında örgütlü olduğum yapı gerek siyasi-ideolojik gerekse de örgütsel olarak çok doğru bir temelde devrimci bir duruş içinde olduğu için ben ve yoldaşlarım berrak bir bilinçle tüm yaşamımızı ortaya koyduk. O günkü tespitlerimizin doğruluğunu tarih de kanıtladı. Bu bugün çok çarpıcı bir şekilde görülüyor.

12 Eylül'ün tezgâhlanma nedenleri, işkence altında(emniyet müdürlükleri, hapishaneler, mahkemeler) ve bir bütün olarak mücadelenin her alanında yol alacağın çizgi konusundaki netlik, bizi cephe-den direnişe sevk etti. Bu nedenle de biz yıllarca ve ısrarla bu bakış açısını sürdürerek, işin vahşetinden de çok direnişi öne çıkardık. 12 Eylül bütün çizgileriyle ve yasalarıyla sürdüğüne göre, onu ancak devrimci rotada ilerleyen ve sonuca giden bir halk hareketi yenebilir. Geleceğe dair umudumuz bundandır.

Nevin Berktaş

Paris'te Yılmaz Güney anması

Devrimci sanatçı Yılmaz Güney, Paris'te komünist ve devrimci-demokrat kurumlar tarafından, mezarı başında anıldı. Anma, Yılmaz Güney şahsında tüm devrim şehitleri için

bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından katılımcı kurumlar adına okunan ortak metinde, Yılmaz Güney'in devrimci düşünceleriyle birlikte sanatçı kişiliği anlatıldı. Yaklaşık bir saat sürdürülen anma, okunan şiirler ve söylenen şarkılarla son buldu. Farklı etkinliklerle aynı güne denk geldiği ve hava yağışlı olduğu için, anmaya katılım düşük kaldı.

Paris PDD

Seçimlere doğru “İttifak”lar çoğalıyor

Seçimler zamanında yapılırsa, en geç Haziran ayında olması gerekiyor. Artık aylar kalan bir süreden bahsediyoruz. Her ne kadar muhalefet partileri, son üç yıldır hemen seçim olacakmış gibi bir hava yaratılsa da bugünlere gelindi... Kitlelerin öfkesi “erken seçim” beklentisiyle bastırıldı, amaç hasıl oldu.

Erdoğan’ın üçüncü kez cumhurbaşkanı adayı olması yasa tartışmalarına yol açacağı için, seçimlerin Mayıs ayına çekilme ihtimali var tabii. Fakat Erdoğan’ın yasalara uymama, muhalefetin de sessiz kalma alışkanlığı gözönüne alınırsa, AKP-MHP blokunun ısrarla verdiği tarih olan Haziran 2023’te seçimlerin yapılmasına şaşmamak gerekir. Elbette küçük bir olasılık da olsa seçimleri erteleme ihtimali de bulunuyor.

Uzunca bir süredir seçimle yatıp kalkıyoruz. Bunu sadece hükümet veya düzen muhalefeti yapmıyor, reformist partiler de seçime kilitlenmiş durumda. Bütün sorunların tek çözümü seçilmiş gibi bir yanılsama yarattılar ve halkı yıllardır bu beklentiyle oyalamayı başardılar.

Reformist parti ve kurumların aylardır süren ittifak görüşmeleri de nihayet sonuçlandı. Son anda çekilenler, ya da bir bloktan diğerine kayanlar olduysa da, iki ayrı ittifak biçiminde son şeklini aldı.

İttifaklar seçimi

Önümüzdeki seçim, diğerlerinden farklı olarak “ittifaklar”ın seçimi olacak. Bir tarafta AKP-MHP ve Vatan Partisi’nden oluşan “iktidar bloku” diğer tarafta “6’lı masa” olarak bilinen CHP ve İYİP’in başını çektiği “muhalefet bloku” vardı zaten. Şimdi bunlara, **kendilerine “üçüncü blok” diyen HDP’nin etrafında kümelenen yeni bir ittifak eklendi. Ama bitmedi, “Sosyalist Güç Birliği” adı altında TKP, Sol Parti, TKH ve Devrim Hareketi ayrı bir ittifak oluşturduklarını açıkladılar.** Ayrıca Muharrem İnce’nin Memleket Partisi ile, Ümit Özdağ’ın Zafer Partisi, “Türkiye İttifakı” kuracaklarını ilan ettiler.

Böylece halihazırda 5 ittifak kurulmuş durumda. Seçimlere doğru bunların artma ihtimali de var. Dolayısıyla bu seçimler “ittifaklar seçimi” şeklinde geçecek. Böyle olmasının “yeni sistem”le ve seçim yasasıyla bağlantısı var kuşkusuz. Seçim barajı Yüzde 10’dan yüzde 7’ye düşürüldüyse de halen varlığını koruyor. (Onu da MHP’nin ihtiyacından dolayı yaptıklarını biliyoruz.) “Cumhurbaşkanlığı sistemi” denilen ucube sistemde anamuhalefet partisinin bile önemi kalmadı. Yüzde 50’nin üzerinde oy alma zorunluluğu, bir başka ifadeyle cumhurbaşkanını seçecek bir oy potansiyelini toplamadan, hükümet olsa

bile yönetemez hale gelmeleri, ittifakları zorunlu kılıyor. “6’lı masa” da bu zorunluluktan doğdu.

Düzen partileri açısından anlaşılır da, reformist parti ve kurumların “ittifak” ihtiyacı neyin ürünüdür? HDP’nin baraj sorunu kalmadığı

halde ittifak arayışı neden bitmedi? HDP dışında kalan reformist partileri ayrı bir ittifak kurmaya iten sebep neydi? vb. pek çok soru ortada duruyor.

HDP’nin bitmeyen ittifak arayışı

Bilindiği gibi HDP’nin önceli partiler de, yüzde 10 barajını aşmak için ittifaklar yapmışlardı. ‘90’ların başında SHP ile başlayan seçim ittifakı, çeşitli bloklarla 2015’e kadar uzandı. 7 Haziran 2015 seçimlerinde HDP olarak yüzde 13 oy alınca, baraj sorunu çözüldü, sonraki seçimlerde de yüzde 10’un üzerine çıkmayı başardılar. Fakat **HDP’nin kendisi zaten ittifaklar partisiydi. Öncesinden oluşan HDK(Halkların Demokratik Kongresi) 22 parti ve kurumu bünyesinde toplayan bir “çatı” durumundaydı ve bu “çatı” HDP’nin zeminini oluşturdu.** EMEP gibi bazıları HDP’de erimeyi doğru bulmadı, fakat HDK’da kalacaklarını duyurdular. Her ne kadar HDK, HDP sonrası işlevini yitirse de...

HDP halen bir “çatı partisi” konumunda. Yapılan anketlerin çoğunda da baraj sorunu yaşamadığı görülüyor. Buna rağmen “çatı”nın dışında kalanları da etrafında toplama çabası bitmiyor. 25 Ağustos’ta deklare edilen **“Emek ve Özgürlük İttifakı”yla; TİP, EMEP, EHP, SMF ve TÖP’ü de içine aldı.** (Halkevleri ise, ittifakın “seçim odaklı bir daralmaya doğru gittiğini” söyleyerek ayrılıyor. Başından beri “seçim odaklı” olduğu belli değilmiş gibi...))

HDP’nin kendisi birçok kurumu içinde barındıran bir parti olduğu halde, yeni parti ve kurumlarla ittifak kurmaya neden ihtiyaç duyuyor? Sadece oy oranını arttırmak olmasa gerek. TİP’in önceli “Halkın TKP”si, önceki seçimlerde HDP’yi destekledi; Erkan Baş, Barış Atay ve sonradan TİP’e katılan Ahmet Şık da HDP içinden milletvekili seçilmişlerdi. Keza şu anda ittifak yaptıkları diğer kurumlar da HDP içinde yer almasalar da seçimlerde HDP’yi destekleyen kurumlardı. Dolayısıyla **bu ittifak, HDP’nin oy oranını**

arttırma ihtiyacından doğmadı.

HDP oylarının artmasını elbette istiyor. Fakat daha önemli olan, **HDP’nin tüm sol üzerinde, özellikle Türkiye devrimci hareketi üzerinde tam bir hakimiyet kurmasıdır. HDP’nin kuruluş amacı da budur.** Daha sonra kitap haline getirilen “İmralı Tutanakları”nda bu amaç, Öcalan tarafından açıkça ortaya konuyor. **HDP, Türkiye devrimci hareketini reformize etmenin, parlamentarizm batağına çekmenin en önemli aracı olmuştur. Devrim yapma bilincini dumura uğramış, seçimlerdeki başarı her şey haline gelmiştir.**

HDP’nin 7 Haziran 2015 seçimlerinde oylarını arttırmasını “demokratik devrim” olarak nitelemişlerdir örneğin. Öyle bir “demokratik devrim” olmuştur ki, hemen ardından kitlesel katliamlar gerçekleşmiş, Kürt illeri faşist ablukaya alınmış, ‘90’lı yılları aratmayan bir vahşet yaşanmıştır. Ve o çok övülen “seçim başarısı” da, 5 ay içinde “yeniden seçim” dayatmasıyla berhava edilmiştir.

Sonuçta HDP, oy oranlarındaki artışın ötesinde, tüm solu kendi “çatı”sı altında toplamak istiyor. **Halen HDP’den ayrı duran parti ve kurumları da ittifaka dahil etmeye çalışıyor. Çağrısı hepsine. Bugüne dek çoğunu almayı başardı da. Milletvekili başta olmak üzere HDP’nin sunduğu olanaklar, birçoğuna cazip geliyor. Böyle olunca, HDP’nin hegemonyası baştan kabulleniliyor.**

Buna rağmen farklı saiklerle de olsa HDP’den ayrı duran kurumlar var. Bu durum HDP’yi rahatsız ediyor. HDP dışında ya da HDP’yi desteklemeyen hiç bir sol örgüt kalmasın, “sol”dan hiç bir eleştiri gelmesin istiyor. Hepsini kendisine çekmek için elinden geleni yapıyor, ama çektiklerini de küçümsemekten, aşağılamaktan geri durmuyor. **“Bu olanakları size biz sunduk”, “bizim sayemizde buralara geldiniz” türü sözleri, Kürt hareketinden sıkça duymak mümkün. Bir yanıyla yalan da değil. Fakat Türkiye halkları nezdinde HDP’nin kabul görmesinde Türkiye devrimci hareketinin katkısı da gözardı edilemez.** HDP’nin özellikle Batı illerindeki oy artışında, devrimci-demokrat kurumlarla yaptığı ittifakın rolü büyük. **Bu ittifaklar, niceliksel artışın ötesinde niteliksel olarak HDP’ye kan taşıdı, güç kazandırdı.**

Dolayısıyla tek yanlı bir “verme” olayından söz edilemez. Fakat Kürt hareketinin gücü karşısında eğilmiş, ideolojik-siyasi olarak evrilmiş, bağımsız duruştan yoksun kurumlar, -kendi kattıklarından da bihaber- bu sözleri sindirebiliyor, hiç de demokratik olmayan ilişkilere, iç işleyişe boyun eğebiliyorlar. Buna karşın her defasında bir gerekçe bularak (“Türkiye’nin en kritik seçimi” gibi) bu durumu meşrulaştırmaya çalışıyorlar. İttifakın “Emek ve Özgürlük” adıyla kurulmasını, ortak deklarasyonda işçi ve emekçi sorunlarının başa alınmasını, Kürt soruna üçüncü sırada yer verilmesini “başarı” olarak görüyorlar. Ya da deklarasyonda geçen **“Seçim sürecinde halkın gelecek umutlarını salt sandığa bağlamadan, ancak sandığın önemini**

de görmezden gelmeden emek ve demokrasi mücadelesini yükselterek...” diye devam eden cümleden hareketle bu ittifakın “seçim endeksli” olmadığını iddia ediyorlar.

İttifakın HDP (dolayısıyla Kürt hareketi) ekseninde ve seçim endeksli kurulduğu o kadar açıkken, bu tür zorlama yorumlar, olsa olsa kendilerini ve tabanlarını kandırmak olur.

Bir ittifak daha: “Sosyalist Güç Birliği”

Sol cenahta HDP ekseninde bir ittifak daha kuruldu. TKP, Sol Parti, TKH ve Devrim Hareketi, “Sosyalist Güç Birliği” adı altında ayrı bir ittifak kurduklarını açıkladılar. Uzun süredir ittifak görüşmeleri sürüyordu. Başlangıçta EMEP de bu görüşmelere katılmıştı, fakat EMEP tercihinin HDP’den yana yaptığı. HDP ekseninde “Emek ve Özgürlük İttifakı” ilan edilince, onun dışında kalan reformist parti ve kurumların ittifak görüşmeleri hızlandı ve “Sosyalist Güç Birliği” (SGB) olarak sonlandı.

SGB’yi oluşturan bileşenler, HDP’nin reformist-parlamentarist çizgisine karşı değiller aslında. Her ne kadar HDP eksenli ittifaktan farklarını; “seçim hedefli bir ittifak” olmadıkları, “milletvekili pazarlığına dahil olmayacakları” şeklinde açıklasalar da, seçimlere aylar kala kurulmaları ve seçim yoluyla iktidarın değişeceğini savunmaları bile, bu sözlerini boşa düşürüyor.

SGB’nin HDP ittifakının içinde yer almaması ve ayrı bir blok oluşturmaları, asıl olarak Kürt hareketiyle birlikte anılmaktan duydukları rahatsızlıktır. Esasında bunu saklamıyorlar da. Özellikle TKP’nin sözlü-yazılı açıklamalarında bunu açıkça görmek mümkün. “Sol’un HDP vesayetinden kurtulması” gerektiğini söylüyorlar örneğin. Ama bu devrimci bir rahatsızlık ve itirazdan kaynaklanmıyor! “Sol”un önemli bir kısmının HDP etrafında kümelenmiş olmasına, dolayısıyla kendilerinin çekim merkezi olamamalarına duyulan bir rahatsızlık, hatta kızgınlık var. Türkiye’de özellikle laik orta burjuva kesimlerde görülen Kürtlere mesafeli duruşa yanıt olmak istiyorlar. Bu yönüyle CHP’nin içinde yer alıp da ona muhalif kesimlere bir alternatif sunuyorlar. Zaten seçim sonrası CHP’nin “iktidara” gelmesiyle birlikte “sol”daki boşluğu kendilerinin dolduracağını söyleyerek, “CHP’nin solu”na talip olduklarını söylüyorlar da.

Başta TKP olmak üzere SGB’yi oluşturan bileşenlerin, ideolojik olarak sosyal-şoven yaklaşımları yok değil. Fakat geline aşamada, Kürt sorunun çözümü noktasında her iki ittifak da “barışçıl demokratik çözüm”de buluşuyorlar. Buna karşın HDP eksenli ittifak, SGB’yi şovenlikle suçluyor. Zaten kendi dışındaki herkese “şoven” etiketi yapıştırmak gibi bir alışkanlıkları var. Oysa sadece Kürt sorunda değil, birçok noktada SGB ile aynı şeyleri savunuyorlar.

Mesela her iki ittifak da cumhurbaşkanlığı seçiminde ilk turda kendi adaylarını çıkaracaklarını, ikinci turda ise “Millet ittifakı” ile uzlaşacağını söylüyorlar. Esasında HDP, doğrudan “Millet ittifakı” içinde yer almak istedi; fakat CHP ve İYİP, HDP ile birlikte görünmekten kaçındılar. Demirtaş dahil birçok HDP yetkilisi, bu konuda CHP’ye sitem etti. Şimdi yere-göğe sığdıramadıkları “üçüncü yol”

Laiklik vurgusu dışında iki ittifak deklarasyonu arasında bir fark yoktur. Her ikisi de “tek adam rejimi”ne karşı olduklarını, kamulaştırmayı savunduklarını, Kürt sorununun “barışçıl demokratik çözümü”nden yana olduklarını söylüyor. Her ikisi de seçim endeksli kurulan ittifaklardır ve seçimlere dönük politikaları özsel olarak aynıdır.

politikası, HDP’nin tercih ettiği bir durum değildi, buna zorunlu kaldı. Diğer sol kesimleri kendi çevresinde toplayabilmenin yolu da her iki ittifak dışında “üçüncü” bir seçenek oluşturmaktan geçiyordu.

Şimdi CHP’ye yakın durduğu, Kemalizmi ilerici gördüğü için SGB’ye “şoven” diyorlar. Oysa “AKP’ye iktidarı altın tepside biz sunduk” diyen bizzat Öcalan’ın kendisidir. Yarın da CHP ile de aynı ilişkiye girebilirler. Ama EÖİ içinde yeralan hiçbir kurum HDP’ye bu yüzden eleştirmez, yaptıklarına “taktik” denilip geçilir.

Laiklik vurgusu dışında iki ittifak deklarasyonu arasında bir fark yoktur. Her ikisi de “tek adam rejimi”ne karşı olduklarını, kamusallaşmayı savunduklarını, Kürt sorununun “barışçıl demokratik çözümü”nden yana olduklarını söylüyor. Buna karşın EÖİ, SGB’yi “şoven” görürken, SGB de EÖİ’yi HDP güdümünde bir “seçim ittifakı” olarak görüyor. Oysa ne söylerlerse söylesinler, her ikisi de seçim endeksli kurulan ittifaklardır ve seçimlere dönük politikaları özsel olarak aynıdır.

Kuşkusuz her iki ittifakta yer alan bileşenlerin ideolojik-siyasi farkları vardır. Fakat ikisi de seçimlere dönük kuruldıkları ve deklarasyonları asıl olarak seçim politikasını içerdiği için, bu farklar oldukça silikleşmiş durumdadır. Asıl önemlisi, kendilerine ne atfederlerse atfet sinler her ikisi de devrimci-sosyalist değil, reformist-parlamentarist birliklerdir.

Sonuç yerine

Che Guvera’nın “devrim için savaşılmayana sosyalist denmez” diye bir sözü var. TKP geçmişte de bugün de “barışçıl devrim” hayallerinin bayraktarlığını yaptı. Sol Parti, ÖDP ile birlikte legalizmin-reformizmin öncülüğüne soyundu. HDP zaten yıllardır “barışçıl-demokratik çözüm” diyor. Esasında hiçbirinin devrimle,

sosyalizmle ilgileri kalmamış durumda. Buna karşın hala bu sıfatları kullanarak, halkın devrim ve sosyalizm özlemini sömürmeye çalışıyorlar.

Devrimci, sosyalist olmanın en önemli koşulu; seçimlerin çare olmayacağını kitlelere söylemektir. Bu sömürü ve soygun düzeninin ancak şiddete dayalı bir devrimle yıkılacağını, başka türlüünün mümkün olmadığını anlatmaktır. Sömürsüz, sınıfsız, savaşırsız bir dünyanın ancak komünizmle geleceğini, onun için de sosyalist bir inşa sürecinin gerektiğini kavratmaktır.

Bir yandan parlamenter hayaller yayacaksınız, sorunların çözümünde tek adres olarak sandığı göstereceksiniz, “cumhur ittifakı”na karşı “millet ittifakı” ile uzlaşmanın yollarını arayacaksınız; diğer yandan “devrimci” ya da “sosyalist” sıfatını kullanmaya devam edeceksiniz... Bu kitleleri kandırmaktır!

“Birkaç yılda bir, egemen sınıfın hangi temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek- sadece parlamenter-meşruti monarşilerde değil, aksine en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlametarizminin gerçek özü budur” diyor Lenin.

“Egemen sınıfın hangi temsilcisinin bizi ezeceğine” taraf olmak değil, egemenlerin tümüne karşı savaşımdır devrimcilik. Reformlar için mücadeleleyi devrim için yapmak, parlamento dahil tüm burjuva kurumları, devrimin çıkarları doğrultusunda kullanabilmektir. Aksi her tutum burjuva iktidarını güçlendirmekten başka bir şeye yaramaz. Reformistlerin yaptıkları da budur.

İşçi-Emekçi Birliği Kartal’da miting yaptı

Proleter Devrimci Duruş’un da bileşenlerinden olduğu İşçi Emekçi Birliği 16 Ekim’de Kartal’da “Artık Yeter, Emeğimiz ve Haklarımız için” şiarıyla miting düzenledi.

Kartal’da Başak Durağı’nda kortej oluşturan kurumlar alana “İşçilerin birliği sermayeyi yenecek”, “Yaşasın sınıf dayanışması”, “Direne direne kazanacağız”, “Madencinin katili sermaye düzeni”, “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz”, “Yaşasın devrim ve sosyalizm”, “Faşizme karşı omuz omuza” sloganlarıyla yürüdü. 14.30’da kortejlerin alana ulaşmasıyla saygı duruşu yapıldı. Saygı duruşunun ardından mitingi düzenleyen İşçi Emekçi Birliği’nin metni okundu. Ardından direnişte olan işçiler sırasıyla konuşmalar yaptılar. Konuşmalarda örgütlenerek ve direnerek hakların kazanıldığına vurgu yapıldı. Kapitalist sistemin işçilere ve emekçilere baskı, sömürü ve yoksulluktan başka bir şey getirmediği, kurtuluşun devrimde ve sosyalizmde olduğu söylendi. Konuşmalar arasında sloganlar atıldı. Kadın ve gençlik örgütleri adına da ortak metinler okundu. Miting Grup Vardiya’nın söylediği türküler ve marşlarla son buldu.

“Toplumsal kontrol aracı” olarak

Gittikçe tırmanan bir şiddet sarmalının için-deyiz. Kadına, çocuğa, doğaya, kendisinden zayıf gördüğü herkese karşı şiddet artıkça artıyor. Evde, sokakta, işyerinde, her an her yerde bir saldırı ile karşı karşıya kalabiliriz. Öylesine güvensiz bir ortam içinde yaşıyoruz.

Son olarak bir müzisyenin istek parçayı söylememesi üzerine öldürülmesi, şiddetin vardığı nokta-yı ürpertici biçimde gösterdi. Daha önce doktorların hastaları tarafından, öğretmenlerin öğrencisi veya veliler tarafından, avukatların müvekkilleri tarafından saldırıya uğramasına, öldürülmesine tanık olmuş ve bu durumu kanıksamıştık adeta. Ama bir müzisyenin dinleyicileri tarafından öldürülmesi, yeni bir durumdu; o yüzden büyük bir şaşkınlık ve tepki yarattı. Aynı zamanda şiddetin geldiği boyutun görölmesinin şokunu, dehşetini yaşattı. Tam da bu ortamı yaratanların amacına uygun biçimde...

Toplumda artan şiddetin nedenleri üzerine çok-ça şey söyleniyor. “İnsanın doğasında şiddet eğilimi olduğu”ndan, çocukluk dönemine kadar giden psikolojik çözümlemelere kadar pek çok şey sıralanıyor. Oysa **şiddet, kişisel ve tekil örneklerin çok ötesine çıktı. Toplumun tümünü kapsayan genel bir olguyla karşı karşıyayız.** O halde artan şiddetin gerçek nedenleri üzerinde durmalı ve bunları ortaya koymalıyız. Ona karşı doğru bir mücadele verebilmek de buradan geçiyor.

Şiddet her yerde

Toplumda şiddetin artması, Türkiye’ye özgü bir olgu da değil. Dünyanın dört bir yanında şiddetin artışına tanık oluyoruz. En başta devlet şiddeti artıyor kuşkusuz. Şiddet tekeli elinde bulunduran devletler, sadece resmi güvenlik güçleriyle değil, gayri-resmi paramiliter güçleriyle de muhalif kesimler üzerinde şiddetini arttırıyor. **Şubede ve hapishanelerde işkencenin artmasından sokak ortasında dayak ve cinayetlere kadar resmi-sivil şiddet artışını her ülkede görüyoruz.**

Fakat bu yazının konusu artan toplumsal şiddet olduğu için, örneklerimiz de onlar üzerinden olacak. Özellikle emperyalist ülkelerde okulların ve ibadet yerlerinin basılması, silahlı taranması gibi saldırılar da büyük bir artış var. Keza kişisel cinayetlerde de artış görölüyor.

Özellikle son 20 yıl, şiddetin genelleşmesi, dahası kanıksanması bakımından üzerinde durulması gereken bir dönemdir. **2000’lerin başlarında ABD’nin Afganistan ve Irak işgaliyle birlikte yeni bir emperyalist savaşın başlaması ve televizyon ekranlarından naklen verilmesi, bunun zeminini oluşturdu.** Ardından bu savaşın bir parçası olarak başgösteren IŞİD vahşeti, bir başka ifadeyle cihatçı terör, şiddetin boyutunu akıl almaz biçimlere tırmandırığı gibi, “normalleştirdi” de... Ortaçağ vahşetini çağnştırın biçimde kılıçla baş kesmeler, öldürdükleri kişilerin iç organlarını deşmeler ve bütün bunların internet üzerinden servis edilmesi, tüm toplum üzerinde korku salmanın yanı sıra şiddetin doğallaşması ve yaygınlaşması amacını güdüyordu. Ortadoğu’da hüküm süren savaşın göbeğinde

yer alan Türkiye’nin, bu durumdan en fazla etkilenen ülke olması şaşırtıcı değil.

Son yıllarda kişisel cinayetlerde bile IŞİD vahşetini aratmayan örnekleri görüyoruz. İşkence ve tecavüzün artması, cesetlere, mezarlara dahi saldırıların yapılması, genel bir şiddet artışının ötesinde, toplumsal dokuyu bozan, değerler sistemini yıkan gelişmelerdir.

Sadece müzisyen Onur Şener’in öldürölme biçimi bile, şiddetin geldiği nokta ve nedenleri hakkında ipuçları sunuyor aslında. Müzisyenden istenen herhangi bir şarkı değil, “ölürüm Türkiye” şarkısıdır. Şoven-milliyetçi kesimlerin marşı haline gelen bu şarkının söylenmemesi, rahatlıkla “vatan hainliği” ile damgalanabilmektedir. Şarkıyı isteyenlerin kimlikleri de bu saldırıdaki pervasızlığı ortaya koyuyor. AKP-MHP kökenli bürokratlar, içki şişelerini kırarak müzisyenin boğazına saplayabiliyorlar. **Esasında işlenen politik bir cinayettir. “Kişisel” nedenlerle gerçekleşen cinayetlerin arkasında bile, gerek dünyanın gerekse ülkenin içinde bulunduğu toplumsal-politik ortam vardır.**

Bunun önemli biri yanını emperyalist savaş gerçeği oluşturuyor. Buna bağlı olarak kişisel silahlanmanın artması ve şiddet uygulayanların cezasız kalması, bu zemini güçlendiriyor.

Silahlanma ve cezasızlık, devletten bağımsız düşünülebilir mi? Bir başka ifadeyle devletler izin vermezse, en hafifinden göz yummazsa, toplumsal şiddet bu kadar artar mı? Devlet tekelinde tuttuğu şiddeti, toplumun tüm kesimlerine doğru neden yayıyor? Bundan çıkarı ne? Sorulması gereken sorular bunlardır.

Şiddetin amacı

Sömürücü sınıflar, ezilenleri ve onların öncülerini sindirmek ve dağıtmak için çok eski çağlardan beri şiddeti kullanıyorlar. Esasında devletin varlığı şiddet olgusundan kopuk düşünölmez. Sömürücüler, varlık koşullarını ve egemenliklerini devlet cihazı olarak örgütlenmiş bir şiddet aracı olmaksızın kuruyamazlardı.

Onun için şiddeti özel-kişisel sorunlara, psikolojik-ruhsal duruma bağlamak, sömürücü sınıfları ve onların hizmetkârlarını aklamak olur. Soruna materyalist tarihsel bakışla ve bilimsel bir tutarlılıkla yaklaşımak gerekir. Dolayısıyla varolan sistemin sınıfsal karakterinden, sınıf mücadelesinin düzeyinden bağımsız bir şekilde şiddeti ele alamayız. **Gerek devletlerin resmi-sivil güçleriyle topluma yönelttiği şiddet olsun, gerekse de toplumun kendi içinde birbirine karşı yönelttiği şiddet olsun, hepsinin arkasında egemen sınıfların ezilen-sömürölen kesimleri kontrol altında tutma amacı yatmaktadır.**

Geçmişten beri egemenlerin en önemli “yönetme yöntemi” olarak “böl-parçala-yönet” politikasını

ŞİDDET!

izlediği biliniyor. Bu maksatla ulusal-mezhepsel ayrımları özellikle körüklediği, birbirine düşman eylediği sır değil. Bununla da kalmıyor, aynı ulus-mezhep, hatta aynı sınıf içinde bile ayrıcalıklı kesimler yaratıyor, birbirine düşürüyor. Şiddetin azalması veya artması, toplumsal kriz dönemlerine ve sınıf mücadelesinin düzeyine göre değişiyor. Dünyadaki devrimler ve karşı-devrimler tarihi kadar, Türkiye’nin tarihi de bunu somut olarak ortaya koyuyor.

’90’lı yıllardan itibaren dünya ölçeğinde “sosyalist kamp” olarak bilinen ülkelerdeki geri-dönüşler, ulusal-sosyal kurtuluş mücadeleslerinin bastırılması, emperyalist-kapitalist sistemin tüm dünyaya hakim olması, egemenleri kısa bir süreliğine rahatlatmıştı. Fakat ne burjuvazi ile proletarya arasındaki, ne de emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkiler bitti. Ve 2000’li yıllarda şiddet, savaş boyutuna kadar tırmandı. Hem içeride hem dışarıda şiddetin çapı arttı.

Aslında **en büyük şiddet sömürünün kendisidir. Sınıflı toplum ve devlet olgusuyla birlikte, toplumun ezici çoğunluğu şiddet altındadır.** Kriz dönemlerinde bu şiddet daha da artar. Şiddeti sadece fiziksel şiddet olarak görmek de yanlıştır. **Bir insanın çalışma, beslenme, barınma gibi en temel haklarını elinden almak, başlı başına şiddettir.** Çünkü şiddet “*kişinin olağan edimleri-ne çıkarılan engel, önüne konulan dikenli teller, bunların sarsıntıyla gelen yabancılaşma*”dır.

“*Şiddet genellikle bedene uygulanır, ama bedeni çokça ilgilendirmez. Şiddetin bedene yönelişi dolaylıdır, amaç ruhu zedelemektir. Ruhun etkilenmediği durumda, beden sonuna kadar dayanıklıdır... Bu yüzden her şiddet eylemi ruhsal koşullar göz önünde tutularak düzenlenir... Şiddeti şiddet yapan, ruhta yaratacağı çözülmeldir. Şiddet bilinci dağıtır, bulandırır, bilincin inanç dizgesini bozar, giderek bilincin gerçeklikle olan bağını zorlar ve koparmaya çalışır. O durumda bilinç birden bire kendi kendini tartışan mutsuz bir bilince dönüşebilir. Evet, şiddeti şiddet yapan, ruhta yaratacağı çözülmeldir, bezginliktir, bıkmışlıktır, inanmazlığa kayıştır.*” (Afşar Tımuçin -Felsefe Bir Sevinçtir, sf:24, abç)

Şiddet olgusuna felsefi olarak yaklaşıp onu madde-bilinç, beden-ruh ilişkisi içinde ele alanların ulaştığı nokta da, egemenlerin şiddeti arttırmadaki amacını ortaya koyuyor. **Toplumun tümünde yaratacağı bıkkınlık, umutsuzluk, inançsızlık üzerinden onları**

rahatça yönetebilme, yönlendirebilme arzusu ve çabasını...

Sonuç olarak egemenlerin şiddeti uygulamadaki esas amacı, öldürmekten ziyade korkutmak ve yıldırmaktır. Ortadan kaldırmak ve yok etmek, bunu başaramadığı zamanlarda başvurduğu son yoldur. Ya da geride kalanlara gözdağı vermek ve sindirmek için yapılan bilinçli bir tercihtir.

Şiddetin yaygınlaşması

Yazının başında da belirttiğimiz gibi şiddet tüm dünyada artıyor. Bunun bizzat egemenler tarafından bilinçli bir biçimde tırmandırıldığını görmek için filozof olmaya da gerek yok. Zaten artık çok daha aleni bir şekilde gözümüzün önünde yapılıyor.

Örneğin 15 Temmuz sonrası dağıtılan onbinlerce silah hala “kayıp”! Kişisel silahlanma alabildiğince artıyor ve buna göz yumuluyor. Katiller, komik denecek cezalarla kısa sürede salveriliyor. AKP veya MHP ile bağlantısı varsa, çoğu kez gözaltından bırakılıyor. Toplumsal bir tepki yükselmediği sürece bu davalar hasıraltı ediliyor, unutturuluyor. **Cezasızlığın artması, hiç şüphesiz bilinçli bir politika. Böylece yeni cinayetlere davetiye çıkarılıyor. Adalet duygusu sarsıldıkça, “gücü gücüne yetene” saldırıyor, şiddet tüm topluma sirayet eden olağan bir davranış haline geliyor.**

Faşizmin kurasızlığı, yasa tanımazlığı, kurumları işlevsizleştirmesi, toplumsal kural ve davranışları, değer yargılarını da değiştiriyor. “Orman kanunu” şeklinde ifadelendirilen güçlünün güçsüzü ezmesi, psikolojik ve fiziksel şiddet kullanması doğallaşılıyor. Bu durumdan en çok kadınlar, çocuklar, yaşlılar etkileniyor. Çocuğa sevgi ve şefkat, kadına ve yaşlıya saygı ile yaklaşmanın yerini, tam bir hoyratlık, aşağılama, hiçleştirme alıyor. Geleneksel değerler bile alt-üst oluyor.

Bütün bunlar, kendilerini “muhafazakar” diye niteleyen dinci-gerici hükümetler döneminde yaşanıyor. **Dincilikle paralel biçimde ahlaksızlık, değersizlik, kıymet bilmezlik artıyor. Şiddetle birlikte cinsellik pompalanıyor ve toplum başka bir şey düşünemez hale getiriliyor.** “Toplumsal mühendislik” de denilen yöntemle, egemenlerin istediği toplum yapısı bu şekilde inşa edilmeye çalışılıyor.

Kısacası halka dönük bilinçli-planlı bir şiddet stratejisi sözkonusudur. Şiddetin sınıflı toplum ve devletin ortaya çıkışıyla birlikte uygulandığı bir gerçektir. Fakat günümüzde daha sistematik bir şekilde artmakta, tüm toplumu pençesi içine almaktadır. **“Toplumsal kontrol aracı” olarak şiddetin devletler tarafından kullanılmasında ve bunun gizli-saklı değil, açık bir şekilde yapılmasında, içinde bulunduğumuz konjonktür önemli bir rol oynamaktadır. Gerek dünyada gerekse ülkemizde sınıf mücadelesindeki gerileme, egemenlerin şiddeti daha pervasız biçimde uygulamasına ve tüm topluma yaymasına olanak tanımaktadır.** Günümüzde bir “seçim şiddeti”nden bile sözedilmektedir. Burjuva demokrasisinin en önemli göstergesi sayılan seçimler, öncesi

ve sonrasıyla şiddet olaylarına sahne olmakta, artan sandık hilelerinin yanı sıra zor yoluyla seçimleri kazanmak yaygınlaşmaktadır. Üstelik sadece emperyalizme bağımlı, gerici-faşist ülkelerde değil, sözde demokratik emperyalist ülkelerde de benzer örnekler görölmektedir. Son ABD seçimlerinde Trump yanlılarının meclisi basmaları, Trump’ın yenildiği durumda bile iktidarı bırakmayacağı yönlü açıklamaları, ABD Genelkurmay Başkanı’nın böyle bir durumda ordunun müdahale edeceğini duyurması vb. genel tablonun görölmesi bakımından çarpıcı ve öğreticiydi.

Türkiye’de zaten seçimler, uzun süredir son derece göstermelik bir hal aldı. Mühürsüz zarflar, “*atı alan Üsküdar’ı geçti*”ler, “*adam kazandı*”lar, seçim akşamı silahlı gösteriler, sandıklar açılmadan sonuçların açıklanması vb. “kör gözüm parmağına” öyle olaylar yaşandı ki, artık rahatlıkla “*Erdoğan kaybedeceği seçime girmez*” veya “*kaybetse de gitmez*” denebiliyor. Çünkü kaybettiği seçimi tanımadı ve 6 ay içinde “yeniden seçim” yaptırdı. Ve bu 6 ayda kan gövdeyi götürdü. 10 Ekim Ankara Gar katliamı başta olmak üzere onlarca katliam gerçekleşti. Dönemin başbakanı Davutoğlu “*bombalar patladıkça oyumuz artıyor*” diyerek sevincini ifade ediyordu. Yani şiddet, seçimleri maniple etmenin bir aracı olarak kullanıldı.

Bütün bunlar, seçimler dahil burjuva demokratik hakların da mücadele ile geliştiiğini, egemen sınıfların fırsatını bulduğu anda bunlardan rahatlıkla vazgeçtiğini, sözde demokrasisini rafa kaldırdığını, açık bir şekilde göstermektedir.

Şiddete karşı mücadele

Şiddetin ana kaynağı sömürü sistemi ve onun aygıtı devlet ise, şiddete karşı mücadeleyi de sisteme ve devlete karşı yürütmek gerekir. Örneğin sadece kadına yönelik şiddeti görüp ona karşı çıkmak, devlet şiddetine değil de sadece “erkek şiddeti”ne karşı mücadele etmek, ormanı görmeyip ağaçlarla uğraşmaktır. Onun için de etkili olamamaktadır. **Genel olarak toplumsal mücadeleyi yükseltmeden kadına yönelik şiddeti durdurmak mümkün değildir çünkü. Feministler devletin şiddetini görmeyerek, hatta devletin politik nedenlerle öldürdüğu kadınları bile sahiplenmeyerek, gerçekte devlete ve egemenlere**

hizmet etmektedir.

Oysa sadece kadınlar değil, toplumun her kesimi şiddet görüyor ve şiddet tehdidi altında yaşıyor. Ve bunu devletler bilinçli-planlı bir şekilde yapıyorlar. Bu gerçek görölmeden, bütünden kopartılmış parçadan mücadeleyle sonuç almak mümkün değildir, olmamıştır.

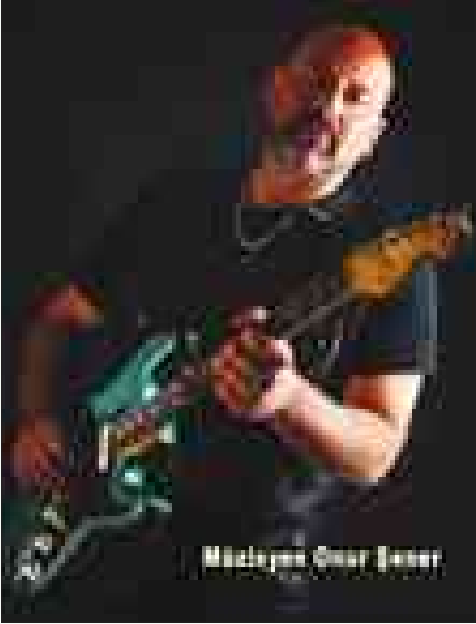
Şiddete karşı mücadele, düzene karşı mücadeledir. Bir bütün olarak kapitalist sömürü sistemini hedefe çakmadan, ne şiddete karşı, ne de şiddetin yarattığı toplumsal bozulmaya karşı mücadele edilemez. Sömürüye ve zorbalığa karşı mücadelenin kendisi, eğitici ve arındırıcıdır. İşçi direnişlerinde kadınların öne çıkması, kadına bakışı değiştiren, erkek ile eşıtlığı sağlayan en önemli zeminidir. Aynı zamanda işçiler arasında her tür ayrıımı ortadan kaldıran, onları birleştiren yegane yoldur.

Sınıf mücadelesinin nesnel olarak yarattığı bu olumlu değişimlerin yanı sıra özel olarak da sınıf bilinciyle donatılmalarına ihtiyaç vardır. Devrimci her adım, egemen zihniyetten, ideolojiden bir adım daha uzaklaşmak anlamına gelir. **Sınıf mücadelesinin en önemli ayağı, ideolojik mücadeledir. Israrlı ve kararlı bir biçimde bu mücadele verilmeden, yeni insan ve yeni bir toplum yaratılamaz.**

En başta fiziki-psikolojik şiddetin içimize kadar uzamasına izin veremeyiz. Faşizmin nobranlığına, kurasızlığına, üstencililiğine karşı, devrimci disiplini, nezaketi, alçakgönüllüğü öne çıkarmalı ve bunu çevremize yaymalıyız. **Devrimcilik, “insanın insanlaşma mücadelesi”dir aynı zamanda. Etrafına “yeni tipte insan”ın örneğini sunması, bunun yaygınlaştırılmasıdır.** Sosyalist insan, Che’nin söylediği gibi “*imkansızı imkanı kılan*” cesaretin, onurun, erdemin simgesi ve taşıyıcısıdır. Bir emekçinin suratına inen tokadın acısını yüreğinde duymayan ve buna isyan etmeyen biri, bırakalım sosyalist olmayı, insan bile olamaz.

Şiddetin toplumu esir alması, o toplumun felç olması anlamına gelir. Bunun da tek panzehiri toplumsal mücadeleyi yükseltmektir. İdeolojik-siyasi-ekonomik her yönden mücadeleyi yükselterek, toplumsal şiddeti ve onun yarattığı bozulmayı ortadan kaldıracamız. Şiddete teslim olmayacağız.

Korku gibi cesaret de bulasıcıdır. Cesaretle toplumsal şiddetin üzerine gidecek, insanın insanlaşma sürecini ileriye taşıyacağız.

İran'da kitleler sokakta

İran'da 22 yaşındaki genç bir kadının polis tarafından öldürülmesi, ülkede son yılların en büyük kitle eylemlerini başlattı. Başörtüsü yakma biçiminde başlayan ilk eylemlere, hızla öğrenciler ve işçiler de katıldı. Bugün İran'daki petrol ve doğalgaz sektöründe çalışan işçiler de dahil olmak üzere önemli bir kesim eylemlerin bir parçası.

Mahsa Amini adlı genç kadın, 14 Eylül günü sokakta yürürken, "İslami kıyafet kurallarını ihlal ettiği" gerekçesiyle ahlak polisi (İrşad Devriyeleri) tarafından gözaltına alındı. Başörtüsü biraz kaymış, saçlarının bir kısmı ortaya çıkmıştı. Polis gözaltına alırken, kadını "eğiteceğini, sonra bırakacağını" söylemişti. "Eğitim", işkenceydi. Mahsa, vücuduna aldığı darbeler sonucunda, gözaltında yaşamını yitirdi.

İran polisi de, bu tür durumlarda tüm polislerin yaptığı standart açıklamaları yaptı: İşkence yoktu, Amini kalp krizinden ölmüştü. Ancak bu arada polislerin Amini'yi hastaneye götürdüklerinde hemşireye "yolda bulduk" dedikleri ortaya çıktı. Ayrıca ailenin Amini'nin bedenini görmesine izin vermemişlerdi. Üstelik bir hacker grubu, Amini'nin hastane kayıtlarına ulaşmış ve kafasına aldığı şiddetli bir darbe nedeniyle kafatasında kırıkların olduğuna ve bu darbe nedeniyle öldüğüne dair hastane raporlarını yayınlamıştı. Bu açık işkence kanıtları, hareketin hızla büyümesine neden oldu.

"Kadın hareketi" değil, "halk hareketi"

Liberal kesimler ve feministler, İran'daki ayaklanmayı "kadın hareketi" olarak tanımlamak için özel bir çaba gösteriyorlar. "Feminist devrim", "feminist laiklik mücadelesi" gibi tanımlamalar, "kadınların isyanı" gibi söylemler yaygınlaştırılıyor. İran'daki hareketin Mahsa Amini'nin gözaltına alınırkenki o büyük direnişi ile teatikleştiği; ölümü sonrasındaki ilk tepkilerin, kadınların başörtüsünü yakma, saçlarını kesme gibi eylemlerle yükseldiği; bu yanı sıra **direniş ateşini kadınların yaktığı elbette doğrudur. Ancak Türkiye'deki Gezi Ayaklanması "çevreci bir hareket" olmadığı gibi, İran'daki direniş de "kadın direnişi-feminist direniş" değildir; bu sınırları çoktan aşmış, kadınlarla erkeklerin birlikte mücadele ettiği bir halk hareketine dönüşmüştür.**

Mahsa, İran'ın Saez kentinde yaşayan bir Kürt kadındı. Tahran'a bir ziyaret için gitmişti. Katledilmesinin ardından, ilk eylemler Tahran'da başladı. Ardından İran geneline yayıldı. Ayaklanmanın en etkili olduğu yerler Kirmanşah ve Sine gibi Kürt kentleriydi. Yanısıra İsfahan, Tebriz, İslamabad, Erdebil, Kum, Zencan, Şiraz, Kazvin, Basra Körfezi'ndeki önemli bir liman kenti olan Bandar Abbas gibi çok önemli kentlerin aralarında olduğu 30'dan fazla yerde eylemler büyüdü.

Tahran Üniversitesi'nde öğrenciler "Diktatöre ölüm" sloganlarıyla eylemler yaptı, kadınların okuduğu El Zahra Üniversitesi'nde ise kadın öğrenciler, "Birleşmezsek tek tek öldürüleceğiz" sloganlarıyla büyüttüler eylemleri. Kum Üniversitesi, Politeknik Üniversitesi, İsfahan Üniversitesi başta olmak üzere bir çok üniversitede öğrenci protestoları gerçekleştirildi.

Kürt kentleri başta olmak üzere bir çok kentte esnaf kepenk kapattı. Bazı fabrikalar grev kararı aldıklarını duyurdular. Bir grup Kürt kadın siyasi tutuklu, Mahsa için açlık grevi yaptı.

İran'ın ünlü sinema yönetmenleri Bahman Ghobadi ve Asghar Farhadi, İran'daki protestolar için dünyaya dayanışma çağırısı yaptılar.

Eylemlerde tutuklananların konulduğu Evin Cezaevi de bir başka direniş noktası oldu. Cezaevinde çıkan yangının ardından devletin saldırdığı, resmi rakamlara göre 8 tutuklunun öldürüldüğü belirtildi. Evin Cezaevi'nin ardından Tebriz, Sine ve Qazalhisar Cezaevleri'nde de tutuklular direnişe geçti, gardiyanlar tutuklulara saldırdı, özel polisin de cezaevine sevk edildiği görüldü.

"Kökü dışarıda" değil

İran rejimi, diğer tüm diktatörlükler gibi, halk hareketini bastırmak için pervasızca saldırıyor. **Ölü sayısının yüzlerle ifade edildiği, binlerce kişinin tutuklandığı, binlercesinin de yaralandığı söyleniyor. Bir taraftan Devrim Muhafızları, diğer taraftan motosikletli Basij milisleri, göz yaşartıcı gazlardan coplara kadar her tür yöntemle saldırdı eylemlere.** Üstelik yer yer gerçek mermilerin kullanıldığı biliniyor. **Özellikle eylemlerde öne çıkan genç kadınlar, vurularak öldürülüyor.**

İran rejiminin kitle eylemleri karşısındaki standart yöntemlerinden biri de "dış mihraklar"a ilişkin açıklamalar yapmaktır. "Büyük şeytan ABD", İran'daki her eylemde "baş şüpheli"dir.

Elbette ABD başta olmak üzere batılı emperyalistlerin İran'ı karıştırmak için uğraştığı biliniyor. **Libya'yı yerle bir eden, Mısır'da kitlelerin "devrimini çalan", Suriye'deki kitle muhalefetini kendi işgal planlarına zemin yapan ABD, İran için de bütün bu planları yapmakta, sayısız manevralar gerçekleştirmektedir.** Bu nedenle Suriye ya da Libya'nın yaşadıklarıyla İran halkının "korkutulması" ve sokaklardan uzak durmaya çağırılması, çok da zor değildir. Ancak **bütün bunlara rağmen, İran'daki molla rejimi öylesine baskıcı, ekonomik ve siyasi sıkıntılar öylesine derindir ki, son yıllarda devletin tüm tehditlerine rağmen İran halkı çeşitli biçimlerde sokaklara dökülmektedir.**

Bugün Mahsa Amini'nin şahsında patlayan hareket, İran'daki halkın kendi yaşadığı ekonomik ve siyasi baskılara karşı yükselmekte, kitleler kendi iç dinamikleri, yaşamsal sorunları ile sokaklara dökülmektedir.

İran, kamusal alanda kadınların başörtüsü takmasının zorunlu olduğu birkaç ülkeden biri. Ahlak polisi sokaklarda geziyor, hem kadınlara hem de erkekler müdahale ediyor. 2017 yılında Cumhurbaşkanı Ruhani döneminde bu kurallar kısmen yumuşatıldı. Ancak geçen yıl seçimleri kazanan İbrahim Reisi, bu kuralları yeniden ve daha sert olarak uygulamak üzere kararlar aldı. Bugün ahlak polisleri giyimini beğenmedikleri

kadınlara sokakta tokat atıyor, coplarla dövüyor ya da doğrudan "eğitim vermek" adı altında gözaltına alarak işkence yapıyorlar.

Bu siyasi baskı, halkın yaşadığı ekonomik baskıyla da birleşiyor. İran doğalgaz gelirleri sayesinde bazı konularda halkı finanse edebilecek ekonomik güce sahip bir ülke. Mesela bizim ülkemizde büyük bütçeler gerektiren elektrik-su-doğalgaz faturaları, İran'da son derece düşük ücretlerle erişilebilir durumda. Ancak on yıllara yayılan ambargolar nedeniyle, özellikle Rusya-Ukrayna savaşının başlamasının ardından, **İran'da gıda fiyatları giderek yükseldi, bazı gıda ürünlerinde yüzde 100'e varan enflasyon ortaya çıktı. İşsizlik, özellikle genç işsizliği giderek arttı. Genç kadınlardaki işsizliğin yüzde 40'lara ulaştığı söyleniyor.** Kadınların eylemlerde öne çıkmasında en önemli nedenlerden biri de bu. Diğer yandan savaş, İran'ın Avrupa ile olan ilişkilerini de sınırladı, Rusya ve Çin'e olan bağımlılığı da arttı. **Halk yoksullaşırken, hükümet içindeki yolsuzluklar ayyuka çıktı. Bir avuç egemen, serveti elinde biriktirirken, ülke ekonomisi iflasın eşiğine geldi.** Bu durum, kitlelerin öfkelerini büyüten bir etki yaratıyor.

Son yıllarda ekonomisi giderek kötüleşen ve siyasi baskıları arttıran İran, 2019 yılındaki akaryakıt zamlarının ardından büyük kitle hareketlerine sahne olmuştu. Koronavirüs salgınının başlaması, tüm dünyada olduğu gibi İran'da da kitle eylemlerini sınırlayan bir etki yarattı.

Bugün sokaklara yeniden dökülmüş olan kitlelerin örgütsüz olduğu görünüyor. Ancak doğrudan "diktatör"ü hedef alan eylemler yapmaları, "İslam Cumhuriyeti'ne hayır" sloganlarının yaygınlığı, dini liderlerin resimlerinin yakılması, eylemlerin genel olarak şeriat rejimine yöneldiğini gösteriyor. **Devlet kurumlarına yönelmeleri, sokak kameralarını söke-rek devletin kontrolünü azaltma çabaları ise politik düzeyin yüksek olduğunun işareti. Eylemlere katılan genç işsizlerin yaşadıkları gelecek belirsizliği, öfkelerini büyüten önemli bir unsur.** Daha önemlisi, 1979'da Şah rejiminin devrilmesinden bu yana ilk kez, ülkenin güneyinde yoğunlaşan işçi kesimi ile kuzeyde yaşayan orta kesimlerin, Fars, Kürt, Türk tüm etnik azınlıkların, bir biçimde eylemlerin içinde yer alıyor olmasıdır. **Mahsa Amini ile başlayan direniş, rejime karşı tüm öfkelerin açığa çıktığı, patladığı bir zemine dönüşmüştür.**

Hareket yayıldıkça devletin saldırıları da pervasızlığı da arttı. Ancak görünen o ki, bu defa İran egemen sınıflarının bu hareketi bastırması kolay olmayacak.

Faşist MHP'nin başkanı Devlet Bahçeli, Sivas'taki mitingde Adnan Yücel'in şiirini okumuş. Üstelik okuduğu dizelerin Pir Sultan Abdal'a ait olduğunu zannederek...

Faşizm insana, insani değerlerin üretimine düşmandır. Buna rağmen kendilerini kitlelere iyi göstermek, kitle desteğini almak istedikleri zamanlarda, devrimci kültür ve sanatın ürünlerini kullanmaktan çekinmez, utanmazlar. Geçmişte de 12 Eylül faşizminin katlettiği Erdal Eren'in mektubunu, "sevdaınız komünisttir" diyen Nazım'ın şiirlerini okumaya, bunlardan

faidalanmaya çalışan karşı-devrimin sözcüleri olmuştur. İnsanlık düşmanı bu faşistler, okudukları şiirlerle, kendilerini aklayacaklarını düşünmüşlerdi. Şimdi de Bahçeli aynı yola girmeye çalışıyor.

Üstelik devrimci-demokratlara, aydın ve sanatçılara dönük katliamları gerçekleştirdikleri Sivas'ta... Daha Madımak'ın külleri halen tütüyorken... Katilleri koruyup kollamaya, hatta katliamı meşru göstermeye devam ederken...

Ütanmadan Pir Sultan Abdal'ın adını ağzına almaya kalkıyor faşist Bahçeli. O Pir Sultan ki, ne padişah'tan ne Hızır Paşa'dan korkmuş; "dönen dönsün ben dönmezem yolumdan" diyerek halkın sesi, direnişin sözü olmuş...

Bahçeli bununla da yetinmemiş bir de Adnan Yücel'in şiirini okumuş! "Bin kez budadılar körpe dallarımızı" bölümünü okurken, kendi partisindeki iç mücadelede aldığı yenilgileri, İyi Parti karşısında kaybettiği mevzileri anlatmaya çalışmış. Oysa o şiir, 12 Eylül faşizminin en vahşi saldırılarına karşı komünist ve devrimcilerin direniş destanlarını anlatır.

"bin kez budadılar körpe dallarımızı
bin kez kırdılar.
yine çiçekteyiz işte yine meyvedeyiz
bin kez korkuya boğdular zamanı
bin kez ölümlediler
yine doğumdayız işte, yine sevinçteyiz.
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!"
sözleri, 12 Eylül yıllarının en vahşi saldırılarına, işkencelerine, katliamlarına rağmen, inançlarından asla vazgeçmeyenleri anlatır.

Adnan Yücel

devrimin şairidir!

"Saraylar saltanatlar çöker
kan susar birgün
zulüm biter.
menekşeler de açılır üstümüzde
leylaklar da güler.
bugünlerden geriye,
bir yarına gidenler kalır
bir de yarınlar için direnenler..."
sözleri hiçbir koşul altında boyun eğmemeyi, ölümü göze alan bir direnmeyi; ancak böyle bir direnişin sarayların saltanatından daha güçlü ve daha kalıcı olacağını söyler.
"ey her şey bitti diyenler
korkunun sofrasında yulgınlık yiyenler.
ne kırlarda direnen çiçekler
ne kentlerde devleşen öfkeler
henüz elveda demediler.
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!"
sözleri, sınıf mücadelesinin zaferinden umudu kesmemeyi anlatır. Yenilgi ne kadar büyük olursa olsun teslim olmamak gerektiğini, 12 Eylül'ün en vahşi saldırılarına karşı direnişin devam ettiğini söyler.

"Bir bir çekilirken teslim bayrakları
Ve kaçmalarla uzarken
Göçmelerle tozarken Avrupa yolları
Durdu bir avuç yiğit
Bir tutam kır çiçeği
Ölüm dediğiniz de ne ki
Gözümüzde hainler kadar küçük

Ve zafere inancımız
Ölümsüzleşen ölümler kadar büyük
Onlar ki bir ayrıkotu tarlasında

Bir tutam çiçektiler
Binlerce ihanet çirkinliğinde
Bir avuç direnci güzellediler
Hiç bir şey bitmemişti daha
Gülerek girdiler zulüm tufanına
Ölerek girdiler

Ve en dayanılmazında tufanların
Adlarını bile söylemediler"

Bir bütün olarak Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek şiiri, 12 Eylül faşizmine karşı direnen İhtilalci Komünistler'in anlatısıdır. Onların militan mücadelesi hattı, işkencede direnişleri; birileri akın akın yurtdışına kaçarken ülkede kalıp mülteciliğe meydan okuyuşları, cezaevlerinde teslim olmayışları, mahkemelerde "yargılayan savunma"ları, tasfiyeciliğe karşı devrimci duruşları üzerinedir bu şiirler. En karanlık dönemde bile mücadele etmenin, tek başına kalınsa bile boyun eğmemenin tanımıdır İhtilalciler'in yaşamöyküsü; Adnan Yücel, bu öyküyü destansı bir şiire çevirmiştir. "Gelenek tohumu" adlı şiirinde 12 Eylül'e sıkılan "ilk kurşun" Osman Yaşar Yoldaşcan'ı, "Kutup Yıldızı" şiirinde '84 Ölüm Orucu'nda şehit düşen M. Fatih Öktülmüş'ü, "Direnc Çiçeği"nde aynı eylemde bilincini yitiren Aysel Zehir'i, "Çukurova Çeşitlenmesi"nde, Çukurova'da şehit düşen komünist ve devrimcileri anlatır. Onun içindir ki, "Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek" şiirinin çok güzel olduğunu söyleyenlere, "yazana değil, yazdırana bakacaksın" demiştir.

Adnan Yücel kavganın, devrimin şairidir; devrim ve sosyalizm için dövüşenlerin, bu uğurda şehit düşenlerin şairidir.

Onu çok erken bir vakitte, 24 Temmuz 2002'de kaybettik. Yazdığı şiirler ise ölümsüzleşti, devrimci edebiyatın en önemli eserleri arasında hakettiği yeri aldı.

Hiçbir faşist, hiçbir eli kanlı katil, bu şiirleri de, bu şairleri de ağzına alarak kirletemez; bu şiirlerin devrimci özünü unutturamaz.

Makbule Berktaş Anamızı özlemle anıyoruz

"Tüm devrimcilerin anası" olduğunu söyleyen Makbule Ana'mızı geçen yıl 31 Ekim'de kaybettik. O, 12 Eylül yıllarından itibaren tutsakların mücadelesinin bir parçası oldu. Dışarıdaki mücadeleyi örgütledi, defalarca gözaltına alındı, polis saldırısına uğradı, ama hiç yılmadı, vazgeçmedi.

Adana'da İHD'nin kurucuları arasında yer aldı. Bacakları tutmayana dek her eylemine, etkinliğine katıldı. Ölünceye kadar dünyadaki, ülkedeki olayları izlemeye; okumaya, kendini geliştirmeye devam etti. Dergimizin sadık okuru oldu.

Bir işçi olarak başladığı "hayat kavgası"nı, önce çocukları, sonra tüm devrimci tutsaklar için mücadeleyle, hak ve özgürlükler kavgasıyla birleştirdi. Yardımseverliği, özverisi, başeğmezliği ile çevresinde her daim sevilen, sayılan, sözü dinlenen biri oldu.

Ölümünün birinci yılında ailesi, yakınları ve sevenleri tarafından mezarı başında anılacak.

Seni hiç unutmayacağız küçük dev kadını! Her daim mücadelemizde yaşayacaksın...Bir kez daha sevgiyle, saygıyla özlemle anıyoruz...

Bir bayrak gibi en önümüzde yürüyen

Ekim ayı, biz komünistler açısından dünyayı sarsan Ekim devriminin yıldönümünün yanı sıra, tüm devrim ve sosyalizm şehitlerini andığımız bir aydır. Onun için önemi ikiye katlanmaktadır. 29 Eylül 1980’de faşist cuntaya sıkılan ‘ilk kurşun’ Osman Yaşar Yoldaşcan’ın ölümüyle başlayıp 31 Ekim’de bir trafik kazasında yitirdiğimiz Sezai Ekinci yoldaşın ölümüne kadar geçen bir aylık sürede yitirdiğimiz Ataman İnce, Remzi Basalak, Şaban Budak ve Nilgün Gök yoldaşların şahsında, tüm devrim ve sosyalizm şehitlerini bu ayda anıyoruz.

Ekim ayını ‘devrim şehitlerini anma ayı’ ilan edişimizin bir nedeni, en fazla şehidi bu ay içinde vermemiz ise, bir diğer nedeni de Ekim devrimiyle çıkışmasıdır. Dünyada ilk sosyalist devrimi gerçekleştirmeye onuruna sahip olarak Ekim devrimi sırasında şehit düşenler başta olmak üzere, tüm devrim ve sosyalizm şehitlerini anıyor ve onların ideallerinin hala yaşadığını haykırıyoruz. Biliyoruz ki, onlar kanlarıyla Ekim devrimini kızıştırdılar. Ve yine biliyoruz ki, yeni Ekim’ler onların kanlarıyla yaratılacak!

* * *

Mücadelemizin ve örgütümüzün tarihinde şehitlerimizi buluruz. Onların emekleriyle örülüdür tarihimiz. Onlar buzdır. Düünden geleceğe kurulan köprüdür. Dün gibi bugün de mücadele çağrısı, aşılacak bir eşik, hedefe doğru atılan bir adımdır. Zor dönemlerde de atılım yıllarında da bize yol göstermişlerdir. Onun içindir ki, karanlığı yaran, gelecek umudunu büyüten gün ışıkları olarak yüreğimize, bilincimize kazınılar.

İlk şehidimiz Azmi Akan, Sezai Ekinci’nin komutasındaki silahlı bir eylemde, 18 Nisan 1979’da kucakladı ölümü. Komutanını ise yıllar sonra bir trafik kazasında kaybettik. ‘74’ten bu yana mücadelenin her cephesinde yetkinleşen Sezai Ekinci’nin, örgütümüzün her yapı taşında emeği vardır. Türkiye devrim tarihinin yetiştirdiği seçkin askeri ve siyasi örgütçü, sakınmazsı dava adamıdır O.

Azmi yoldaşın ardından Ali Algül, Hamit Tekin ve Hacı Köse yoldaşlar peşpeşe şehit düştü. Üçü de yiğit ve seçkin kadrolardı. Ali henüz 19’unda İMT’ye katılmış genç bir komünist; Hamit, 15-16 Haziran direnişinde bizzat yer almış bir işçi önderi; Hacı, militan, inisiyatifli, bir önder idi. En zor günlerde devletle çatışırken, HK revizyonistleri tarafından hedef seçildiler.

Devrimimizin zor yılları oportünizmin rengini gösterirken örgütümüz, Osman Yaşar’ın “hücum ruhu” ile karşıladı faşist cuntayı. Osman Yaşar Yoldaşcan karanlığa sıkılan “ilk kurşun” oldu; güneşe yollanan ilk selam. MK üyesi, ilk askeri komutanı, önder komünistin adı, savaş çağrısı; yaşamı, kendini davaya adanmanın örneği oldu. İhtilalci komünistlerin 12 Eylül gibi zorlu bir sınavdan başı dik çıkmasında ve bu direnişçi mayanın tutmasında baş mimardır O. Bir doruk, bir semboldür. Ardından Metin Aydın fırladı öne, “Adana’nın Osman’ı ben olacağım” diyerek. Metin için en büyük hedef, çok yönlü ve yetkin bir

ŞEHİTLERİMİZİ ANIYORUZ!

komünist olmak, en büyük onur ise şehitlik mertebesine ulaşmaktır. Atılım yıllarımızda da Şaban Budak hedeflemişti Osman olmayı. Toprak, yeni Osmanlara gebeydi çoktan. ‘80’de Metin, ‘92’de Şaban komutanlarına yakışır bir şekilde sokak çatışmasında şehit düştüler. Yeni tohumlar ektiler toprağa...

Faşizmin işkencehanelerinde destan yazıldı. En değerli yoldaşlarımız, ihanetler ortasında yükselttikleri direniş bayraklarıyla abideleştiler. Sıradan bir direniş değildi bu. Türkiye devrim tarihinde yaratılan bir gelenek, yarıya taşınan bir mirastı. Mehmet Fatih Öktülmüş, gezdirildiği tüm işkencehanelerde direniş varolan geri mevzilerden doruklara tırmandırdı.

Selma Aybal, Hacı Köse, Kenan Özbilek, Songül Kayabaşı bu geleneğin yapı taşı oldular. Ataman İnce’ye günlerce sordu işkenceciler: “Kimsin sen?” “Ben komünistim” dedi yalnızca. O, mücadelenin her cephesinde baş eğmez bir savaşçıydı. Ulaşmaz bilinci işkencede de netti. Bu netlikle ölümsüzleşti. Sokak infazından yaralı olarak işkence tezgahına çekilen Selma Aybal, 19 yaşında direnerek ölümsüzleşirken gencecik yaşıyla döneklige, hainliğe, kavga kaçkınılığına inen şamar oldu...

“Bu gelenek geliştirilmeli” diye düşünürdü hep Remzi Basalak. Masaya inen tekmesiyle bir ilktir O.

Teşhir masasının arkasında durmamanın yaratıcısıdır. İşkencede de sorgulayan, meydan okuyan. Böyle taşınmalıdır Fatih’in mirası, böyle ilerletilmelidir. Dilini koparırlar Remzi’nin, ellerini kesip alını ezerler. Ama O, bir devdir artık. Arkasından gelenler için bir ölçüt...

Faşizmin karanlığında granitten bir kaledir Sefaköy direnişi. Karanlığı yaran bir şimşek. Bir kez daha gösterirler “bu havalarda da dövüşenlerin olduğunu”. M. Ali Doğan ve Aslan Tel yoldaşlar ölümsüzleşir bu direnişte. İsmail Cüneyt ise kısa bir süre sonra yakalanıp kurşuna dizilir.

Her komünistin genel niteliklerinin yanı sıra öne çıkan, adeta onunla simgeleşen özellikleri vardır. M. Fatih denince alçak gönüllülük ve fedakarlık gelir akla. Osman Yaşar denilince soğukkanlılığı ve askeri dehası. İsmail Cüneyt ise kendini aşmanın örneğidir...

Mehmet Fatih Öktülmüş bir Kutup Yıldızı’dır. İşkence odalarının, cezaevlerinin, mahkeme kürsülerinin Fatih’idir. Ölümüne sadece bir soluk varken “Bana 14’lümü getirin, beyazlar Stalingrad’a saldırıyor” sözleri dökülür ağzından. Fatih, geleceğin toplumunun ve insanının nasıl olacağını gösterir kendi şahsında... Ölüm, onu direnişini doruklara çıkardığı ‘84 Ölüm Orucu’nda bulur. Daha doğrusu O ölümü bulur; çünkü ölümün mükafatı, direniş çizgisi olacaktır... ‘96 yılında Osman Akgün, Tahsin Yılmaz, Ulaş Hicabi Küçük, Fatihlerce çoğalırlar...

Yeni dönem, yeni kavgaları ve bu kavgada öne çıkan yeni şehitleri gerektirir. Onlar açar yolu. İhtilalci komünist hareketin mirasını ölümleriyle yarıya taşıyan gencecik fidanlardır onlar. “Dünyayı istiyoruz”un devrimci tutkulu, militan ruhunun simgeleri. Yunus Durmaz, Eralp Yazar, Nilgün Gök, Zeynep Poyraz, Hakan Çabuk, Hicabi Küçük, Nurettin Demir... Hepsi, kapitalizmin çirkefliklerinden arınmanın, gelecek toplumun güzelliklerini solutmanın örneğidir. “Yeni çağın çocukları”dır.

* * *

“Tarihimiz Şehitlerimizle Örülüdür” cümlesi anlam yüklüdür. Onları tanıdıkça, yaşamlarının en verimli olduğu ve sıçrama yapabilecekleri anlarda şehit düştüklerini, ama ölümleriyle de örgütü ve devrimi bir adım daha ileriye taşıdıklarını görürüz. Tüm şehitlerimizin soylu yaşam ve ölümleri; amaç ve ideallerimize sıkıca sarılmanın yemini olmalıdır.

Şehitlerimiz; İsmail Gökhan Edge, Attila Acartürk, Muzaffer Mutlu, Fevzi Aslansoy, Azmi Akan, Ali Algül, Hamit Tekin, Hacı Köse, Vedat Çataltepe, Kenan Özbilek, Serdar Yılmaz, Songül Kayabaşı, Osman Yaşar Yoldaşcan, Metin Aydın, Mehmet Ali Doğan, Aslan Tel, İsmail Cüneyt, M. Fatih Öktülmüş, Selma Aybal, Ataman İnce, Yunus Durmaz, Eralp Yazar, Şaban Budak, Remzi Basalak, Sezai Ekinci, Nilgün Gök, Zeynep Poyraz, Hakan Çabuk, Tahsin Yılmaz, Osman Akgün, Ulaş Hicabi Küçük ve Nurettin Demir yoldaşların şahsında tüm devrim ve sosyalizm şehitlerini anıyor, önlerinde saygıyla eğiliyoruz.

*Ey bugünden yarını görenler
Yekpare mermer dediler adınıza*

Yekpare mermer

*Kavganın kuraklığında denizleşirken
Aşkın sularında sonsuzlaşırken dediler*

Gecenin karnında gündüzleşirken

Ölüm orucunda şiirleşirken dediler

Ve kuraklığın 75. gününde

Bir filizde bahçeleşirken

Bahçeler dolusu çiçekleşirken dediler

Yekpare mermer dediler adınıza

Ki koca bir tarihi sözleriniz

Der ki şimdi her okunuşunda

Dikileceğiz karşısına bu gecenin

Dağlarla ormanlarla dikileceğiz

Ve asla çekilmeyeceğiz

Sularla birlikte aşır çağları

Güneşle birlikte yükseleceğiz

Öyle yalansız, öyle içten

Bitinceye dek yürüyeceğiz

Ama hiçbir zaman bitmeyeceğiz...

Adnan Yücel

9 Ekim 1967- Che Guevera kurşuna dizildi

1928 yılında Arjantin'de doğdu. Tıp öğrencisiyken Güney Amerika kıtasında geziye çıktı. Meksika'da siyasal mülteci olarak bulunan Raul ve Fidel Castro'yla tanıştı. Bu tanışıklık Che'yi de Küba'nın kurtarılması mücadelesine ortak etti. Doktor olarak başlayan görevi, devrim süreci ilerledikçe, elde silah dövüşen bir önder konumuna getirdi. Devrimin hem komutanı, hem de teorisyeni oldu.

1956-1959 yılları arasında süren gerilla savaşı Küba'da başarıya ulaştı. Önce Ulusal Banka'nın başına, ardından Sanayi Bakanlığı'na getirildi. Ama o, devrimi bütün Latin Amerika'ya yaymak istiyordu. "Bir devrimcinin görevi devrim yapmaktır" sözlerini pratikte hayata geçirmeye koyuldu.

Sovyetler Birliği'ndeki 20. Kongre'den sonra "barışçıl devrim" tezlerine çıktı. O sıralar Vietnam'da ABD işgaline karşı büyük bir direniş veriliyordu. Che Guevera "bir, iki, üç değil, daha fazla Vietnam" diyerek, hedefi belirledi. Önce Kongo'ya gitti, gerillaları eğitti, onlarla birlikte savaştı. Daha sonra Bolivya'ya geçti. Bolivya Ulusal Hareketi'ni teorik ve askeri yönde eğitti. Burada önemli başarılar da elde etti. Fakat bir muhbirin ihbarı sonucunda gerilla birliğiyle birlikte kuşatıldı, sağ yakalandığı halde yargısız biçimde infaz edildi.

Che Guevera, devrim davasının ve enternasyonal devrimciliğin simgesi oldu.

☆ 1 Ekim 1949- Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu. Japon ve Amerikan emperyalizmine karşı Çin Komünist Partisi önderliğinde Çin halkı, devrimi gerçekleştirdi. Ancak önderliğin revizyonist bakış açısı, devrimin demokratik devrimle sınırlı kalmasına, sosyalist inşaya sığayamamasına neden oldu.

☆ 5 Ekim 1934- Asturias Ayaklanması İspanya'nın bir bölgesi olan Asturias'da madden işçileri, ayaklandılar. Asturias İşçi ve Köylü Cumhuriyeti'ni kurdular. Fas'ta bulunan lejyon komutanı General Franco İspanya'ya gelerek, ayaklanan işçilere vahşice saldırır. İki haftanın sonunda 3 bin kişi ölmüş ve ayaklanma bastırılmıştır.

☆ 5 Ekim 1972 - Demirdöküm Fabrikası'nda 2500 işçi greve çıktı.

☆ 6 Ekim 1984- Dev Yol davasından İlyas Has İzmir'de idam edildi.

☆ 7 Ekim 2015- Şair ve yazar Sennur Sezer öldü.

☆ 7 Ekim 1988- Tuzla'da TKP-ML TİKKO militanları İ. Hakkı Adalı, Fevzi Yalçın, Kemal Soğukpınar ve Rehan Şen katledildiler.

☆ 7 Ekim 2008- DHKP militanı Engin Çeber Metris Hapishanesi'nde işkenceyle katledildi.

☆ 8 Ekim 1980- Kurtuluş davasından Necdet Adalı idam edildi.

☆ 9 Ekim 1978- Bahçelievler katliamı

Devletin desteklediği sivil faşistler, Ankara'da TİP'li öğrencilerin kaldığı evi bastılar. Baskında 7 öğrenci katledildi. Katillerin arasında Haluk Kırıcı, Abdullah Çatlı gibi daha sonra devletin birçok kirli işinde kullandığı sivil faşistlerin de vardı.

☆ 10 Ekim 2015- Ankara'da DİSK, KESK, TTB ve TMMOB tarafından düzenlenen "Barış ve Demokrasi Mitingi"nde İŞİD tarafından yapılan bombalı saldırı sonucu 100'den fazla insan hayatını kaybetti.

☆ 10 Ekim 1976- İşçi ve emekçilerin yoğun eylem ve direnişleri sonucunda Devlet

Güvenlik Mahkemeleri kapatıldı. DGM direnişi, Türkiye işçi sınıfının en önemli politik eylemlerinden biri olarak tarihe geçti.

☆ 11 Ekim 2005- Şair Atilla İlhan öldü.

☆ 14 Ekim 1971- Hikmet Kıvılcımlı öldü. TKP'nin 1923'teki ikinci kongresinde merkez komiteye seçilen Hikmet Kıvılcımlı, 22 yıl cezaevinde kaldı. Kıvılcımlı, işkencede direnişi, inançlarından taviz vermeyen kişiliği ile tarihe mal oldu. 12 Mart sonrası arandığı için gittiği Zagreb'de öldü.

☆ 15 Ekim 2019- TKP-ML Hareketi'nden uzun yıllar hapis yatan ve ağır işkencelere uğrayan Garbis Altınoğlu öldü.

☆ 17 Ekim 1889 - Rus yazar Çernişevski öldü. "Nasıl Yapmalı" adlı romanıyla, düşünüy kurduğu toplumu anlattı ve eseri dünyaca ünlendi. Lenin de, Çernişevski'den çok etkilendiğini söyleyecekti.

☆ 18 Ekim 1977- RAF militanları Andreas Baader, Gudrun Ennsin, Jan Carl Raspe ve Irmgard Möller Alman devleti tarafından katledildi.

☆ 21 Ekim 1984- Kürt şair Cigerxun öldü.

☆ 22 Ekim 1937- Dersim katliamı Devletin Mart ayında başlattığı saldırı, Dersim'de direnişle karşılandı. Ordu tam bir vahşetle saldırdı. Onbinlerce Dersimli katledildi, köyleri boşaltıldı, onbinlercesi toprağından, yurdundan kopartılarak sürgüne gönderildi. Devletin amacı, direnişçi ve savaşçı niteliğiyle tanınan Dersim halkını asimile etmek ve tahakküm altına almaktır.

☆ 24 Ekim 1984- Devrimci Yol Davasından Hıdır Aslan İzmir'de idam edildi.

☆ 26 Ekim 1980- HDÖ davasından Serdar Soyergin idam edildi.

☆ 1 Kasım 1954- Fransız sömürgeciliğine karşı Cezayir kurtuluş savaşı başladı.

☆ 4 Kasım 2015- Şair Gülten Akın öldü

☆ 9 Kasım 1918- Alman proletaryası ayaklandı.

☆ 16 Kasım 1973- Yunanistan'da "Albaylar Cuntası"na karşı öğrenciler Politeknik Üniversite'sini işgal ederek direnişi başlattı.

☆ 16 Kasım 2000- Ahmet Kaya, Paris'te sürgünde öldü.

☆ 18 Kasım 1986- NETAŞ'ta 12 Eylül sonrasında işçi sınıfının ilk grevi gerçekleşti.

☆ 18 Kasım 1937- Dersim katliamının ardından, direnişe önderlik eden Seyit Rıza, oğlu ve arkadaşları asıldı.

☆ 19 Kasım 1981- Şair Enver Gökçe öldü.

☆ 19 Kasım 1942- Stalingrad karşı taarruzu başladı

Stalingrad, Sovyet ülkesini işgal eden Nazi ordularının karşısında, Moskova'dan önceki son duraktı. Halk ve Kızılordu, 140 gün boyunca ölümüne savundu bu son mevziyi. Alman ordularının 4 yıl süren ilerleyişini durdurdu. Sonrasında, Kızılordu'nun Berlin'e kadar süren ve faşizmi kendi ininde yokeden görkemli ilerleyişi başladı.

☆ 20 Kasım 1910- Panco Villa ve Emiliano Zapata'nın önderliğinde Meksika Devrimi başladı

☆ 21 Kasım 1831- Fransa'nın Lyon kentinde işçiler, "YA ÇALIŞARAK YAŞAMAK YA DA SAVAŞARAK ÖLMEK" sloganıyla ayaklandılar.

☆ 25 Kasım- Kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü

☆ 29 Kasım 1944- Enver Hoca'nın Arnavutluk Devrimi gerçekleşti.

Yaşlıların yaşamı değerlidir

1 Ekim “Dünya Yaşlılar Günü” dolayısıyla, Emekliler Dayanışma Sendikası’nın yaptığı açıklamayı kısaltarak yayınlıyoruz.

Dünyada otuz iki yıldan bu yana 1 Ekim “Dünya Yaşlılar Günü” olarak kabul edilmiş. EDS olarak 2010 yılında Emekliler Yaşlılar Hareketi olarak başladığımız çalışmalarımızı 2013 yılından bu yana bağımsız olarak yürütüyoruz.

İnsan yaşamı çocukluğundan yaşlılığına kadar bir bütündür ve her evresi önemlidir; çünkü nasıl yaşarsanız öyle yaşlanıyorsunuz. Yaşlıların yaşamının piyasa koşullarına terk edilemeyecek kadar değerli olduğunu düşünüyoruz. Yaşam düzeyinin insan onuruna yaraşır hale gelmesi için çalışmak amacımızdır. (...)

Sosyal Güvenlik Reformu, bugün emeklileri ve yaşlıları yoksullaştırmış; gelecek yaşlılık dönemini de her türlü güvenceden yoksun bırakmıştır. Bugün emeklilikte yaşa takılma EYT’li olma! 3600 ek gösterge sorunu. Aylıkların enflasyon oranına bağlanması, açlık sınırının altında tutma, eşitler arası eşitsizlik yaratıp intibak sorunu adı ile başka bir şeymiş gibi algılatma. Emekli olmayı geç ve güç hale getirme. Devlete güveni, toplumsal dayanışmayı güçlendiren, kuşaklararası dayanışmayı sağlayan emekli hakkı sahibi olmayı tercihi hale getirip kısıtlama, kazanılmış haklarını iptal ederek kadınları yoksullaştırma gelecekte de yoksul güvencesiz olmasına sebep olma. Bunlar bugün görünür olan, tepki gösterilen

iktidarın ve bazı çevrelerin seçim yatırımı olarak görüp geçici çözüm bulma sözü verdiği, umut tacirliği

yaptığı Sosyal Güvenlik Reformu’nun neden olduğu sorunlardır.

Sosyal Güvenlik Sisteminin ticarileştirilmesi, özelleştirilmesi, SGK’nın bütün finansmanının emekliler, çalışanlar üzerinden sürdürülmesi, kamu emekliliğinin yok edilerek yaşlılıkta ekonomik sağlık ve sosyal güvence sağlamayan, toplumun ihtiyaçlarını karşılamayan cari açık kapatma ve sermaye biriktirme aracı olarak kullanılan, geleceği belirsiz bireysel emeklilik sisteminin kabul edilmesi sadece bugünü değil, toplumun geleceğini de yok etmiştir. Sosyal devlet olmanın bütün kuralları yasaları askıya alınmıştır. Reform emeklileri, yaşlıları, yoksul ve güvencesiz hale getirmiştir...

Bugün yoksulluk sınırı 23.600 TL. açlık sınırı 7.245 TL, bir kişi en az 9.470 TL ile ancak yaşayabilir olmuşsa! (Eylül 2022 Türk-İş) 4,5 milyon emekli yaşlıya 3.500 lira ve altında, yani açlık sınırının altında aylık veriyorsanız; emeklilerin yaşlıların yüzde 70’inin aylığını açlık sınırının altında belirlemişseniz; yaşlı aylığı 1.520 liradır diyorsanız! ve bu insanların yüzde 70’inin evi yoksa! bırakın emeğin, kazanılmış hakların yok sayılması durumunu, vicdanınız bedeninizi terk etmiş demektir.

Ekonomiye yük görülen 65 yaş üstü insanlarımızın istihdama katılma oranı yüzde 12! AB ülkelerinde bu oran yüzde 4’dür. Bu, Türkiye’nin kamusal hizmetler, sosyal politikalar ve yatırımlar aracılığıyla kendi yaşlılarına yeterince kaynak aktarmadığını gösteriyor. Ve 65 yaş

üstünün istihdam içinde olanlarının yüzde 60’ı genelde çalışanların en az kazanan yüzde 25’lik dilimi içinde. 65 yaş üzerinde çalışırken ölen yaşlı işçiler, emeklilik çağında çalışan işçilerin yüzde 11’ini oluşturuyor. Yaşlılar ağır koşullarda ucuz emek olarak çalışıyor. (...)

Emekliler Yaşlılar olarak ülkeyi yöneten, yönetmek isteyen tüm siyasilere sesleniyoruz!

Öncelikle “yaşlıya emekliye bu dünyadan göçme dönemindesin, öbür dünyayı düşün! Bu tarafta yaşam bitti senin için! nefes aldığına şükret” diyen bir anlayışla yaklaşılmaktan vazgeçilsin!

Sosyal güvenlik sisteminin olmadığı toplumlarda ahlaktan, sağlıktan söz edilemez. Bir şey nasıl bozulduysa öyle düzeltilir. Öncelikle Sosyal Güvenlik Sistemini şirketlerin çıkarını değil çalışan ve emeklilerin haklarını düşünen, toplumun bütününü kapsayan, sosyal risklere karşı koruyan, yaşlılıkta güvence olan devlet destekli bir sistemin yeniden düzenlenmesi için sahici bir planlanma yapılmalı. Emekli, yaşlı aylıklarının alım gücü yükseltilmeli, üç ayda bir aylıklar güncellenmeli. Ücretsiz erişilebilir güvenli sağlık hizmeti sunumu hemen sağlanmalı, finansmanı Merkezi Bütçeden karşılanmalıdır.

Yerel yönetimler ve belediyeler yasal sorumlulukları temelinde ayrımcılık yapmadan, barınmadan çevreye, sağlığa, mekânsal ve kentsel sorunlara, bakım hizmetine kadar sorunlu politika ve uygulamalardan vazgeçerek yaşlıların sorunlarını çözecek programlar hazırlamalı. İhtiyacı olan yaşlıların erişebildiği insan onuruna yaraşır bakım hizmeti verilmeli. Yaşlılara hizmet ayrı olarak, yaşlanma ve yaşlılık bilimi gerontolojinin esasları temel alınarak, sosyal hizmet uzmanları ve gerontologların çalıştığı birimlerde verilmelidir.

Toplumun ekonomik, sosyal, demografik

özelliklerini göz ardı ederek “yaşlılara aileleri baksın” demekten vazgeçilmeli. Devlet toplumun bekasını düşünerek toplumsal sorumluluklarını yerine getirmeli. Yaşlı nüfusun sorunlarının, sürekli değiştirilen genelge ve yönetmeliklerle bugüne kadar çözülmediği görülmeli ve yaşlılarla ilgili yasa hazırlanmalıdır. Yaşlı bakım hizmeti kamu hizmeti olmalıdır.

“Dünyada her iki insandan birisi yaş ayrımcılığına maruz kalıyor. Bu da yaşlı insanların fiziksel ve ruh sağlıklarının kötüleşmesine ve yaşam kalitesinin azalmasına neden oluyor.” (BM Yaş Ayrımcılığı Raporu 2021) Küresel bir sorun olarak görülen yaş ayrımcılığı ve bundan kaynaklanan önyargı ve tavırlar bütün yaşlıların yaşamını çok olumsuz etkiliyor. Ekonomik güvencesizlik, yoksulluk, sosyal izolasyon, sorunların çözülmemesi ve psikolojik etkileri beyin fonksiyonlarında azalmaya ve hatta erken ölümlere dahi neden olabilmektedir. (DSÖ) Ülkemizde yaşlılara dayatılan bu koşulların demanslı sayısının bir milyona ulaşmasıyla bir ilgisinin olmadığını kimse söyleyemez.

(...)Her yüz kişiden 12’sinin emekli-yaşlı olduğu bir toplumda, emekli-yaşlı görmezden gelinemez.

Düşüncelerimizin ve taleplerimizin insani, ahlaki, hukuki ve yasal zemini çok güçlüdür. Ve gayet açık, net, anlaşılır durumdadır. “Ben” değil “biz” diyen, bireysel değil toplumsal düşünen, bugüne kadar üretilen tüm değer ve hizmetlerde biriken sermayede emeği olan, dünyanın çalışanı bugünün emeklisi-yaşlısı olarak, taleplerimizin yaşamda karşılık bulması için uğraşmaya, ekonomik, sosyal, kültürel politikaların takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Mahinur Şahbaz

Emekliler Dayanışma Sendikası Genel Başkanı

Emekliler Dayanışma Sendikası’nın Adana toplantısı

1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü nedeniyle, Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Temsilciliği, yaşlılığın güvencesi olan emeklilik ve yaşlılığın sorunları üzerine bir söyleşi gerçekleştirdi.

Adana Ziraat Mühendisleri Odası’nın salonunda yapılan etkinlik, bir divan oluşumu ile başladı. YUSUF TEK, Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Temsilciliği üyesi şair RABİA SEMRA YÜCEL, Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Temsilciliği üyesi MELİHA DENİZ’den oluşan Divana YUSUF TEK başkanlık yaptı. Oluşturulan gündem etrafında konuşmacılara söz verildi. Seyhan Kent Konseyi Genç Yaşlı Meclisi Başkanı PERVİN BİLİR ilk konuşmacı olarak sunumu ile birlikte emekliler ve yaş almış insanların sorunları ve bu konuda dünya ve ülkemizdeki gelişmeleri, bu konuda Seyhan Belediyesi’nin çalışmalarını aktararak belediyenin pek çok projesinden sözetti. Bu projelerin Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Temsilciliği ile birlikte yürütülmesinin iyi olacağını ifade etti. Ve Seyhan Belediyesinin Dünya Sağlık Örgütü’ne başvurarak “yaşlı dostu kentler” kategorisine girme çabasını anlattı. Ardından CHP 26.dönem Adana millet vekili İBRAHİM ÖZDİŞ söz aldı. Emeklilerin esas sorununun politik olduğunu, AKP’nin neo liberal politikalarının emeklileri mağdur ettiğini anlattı. Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Temsilcisi Nevin BERKTAŞ da önce Emekliler Dayanışma Sendikası Genel Merkez Yönetimi’nin 1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü nedeniyle gönderdiği mesajı okudu ve yaşlı dostu kentler, dinlenme evleri, bakım evleri ve yaş almış insanların hayatlarını kolaylaştıracak uygulamaların yapılması taleplerini dile getirdi. Emeklilerle ilgili sendikaların, platform ve oluşumların birleşerek güçlü bir sendika kurması ve hakların gür bir sesle ifade edilmesi üzerinde durdu ve söyleşide en çok bu konu ilgi gördü. Kurum temsilcileri ve emekli örgütleri bu konuda bilgi verdi. Ayrıca emekli örgütlerinin birleşmesi görüşmelerine katılan HDK Emekliler-Yaşlılar Meclisi Adana Temsilcisi İSMAİL TEKİN birleşme konusunda bilgi verdi ve Emekliler Dayanışma Sendikası Adana Temsilciliği’nin Şube olma çalışmalarına güç vermek için üye olunması çağrısında bulundu.

Özellikle “sendikal birleşme ve güçlü çıkışlarla demokratik hak ve özgürlüklerimizi kazanma konusunda herkes elini taşın altına koymalıdır” fikri güç kazandı ve emeklilerin güvencesizliği ile mücadele etme sözü ile, toplantı bitirildi.

Ortadoğu; savaşın orta sahası-II

TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nde bulunan ve "Devrim Günceldir" adlı kitapta yer alan bir bölümü, güncel ve tarihsel öneminden dolayı yayınlıyoruz.

İran Ortadoğu'nun kalbinde

ABD'nin Irak işgalinin ardından, asıl hedefi İran oldu. Çünkü Irak işgali, bölgede "Şii direniş hattı" adı verilen büyük bir Şii odak oluşturmuştu; ve Filistin'de Hamas, Lübnan'da Hizbullah, Irak Şiileri ile birlikte İran, bölgenin en önemli gücüne dönüşmüştü. Bu nedenle ABD emperyalizmi, Arap ayaklanmalarının İran'ın içine sıçramasını sağlamak ve bunu bahane ederek İran'a saldırmak için çeşitli girişimlerde bulundu. Ancak başarıya ulaşamadı.

Diğer taraftan, Suriye'de bir hareket başlatıldığı andan itibaren, **İran bu savaşa müdahil oldu. Çünkü ABD'nin önünü Suriye'de kesmek; savaşı kendi topraklarında değil, Suriye topraklarında karşılamak istiyordu.**

Suriye'de savaş başlayınca, İran'ın en önemli askeri gücü olan Devrim Muhafızları içinden bir birlik, Suriye topraklarına geçerek, buradaki cihatçı çetelere karşı savaşımaya başladı. Irak hava sahasını kullanarak, Suriye'ye asker ve silah gönderdi. Aynı zamanda Irak'taki cihatçı çetelere karşı da, Irak hükümetine yardım ediyordu. Sonuçta İran, Devrim Muhafızları-Kudüs Gücü Komutanı Kasım Süleymani önderliğinde, hem Irak'ta hem de Suriye'de cihatçı çetelere karşı savaş verdi. Ayrıca Irak ve Suriye hükümetlerine uçak ve silah sevkiyatı gerçekleştirdi.

ABD açısından ise, bir yanıyla İran zaten hedefindeydi; diğer yandan Suriye savaşına dahil olmasına karşılık, İran üzerindeki uluslararası baskıyı arttırmaya çalıştı. **Kasım 2011'de Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun açıkladığı bir rapor, "İran'ın nükleer silah sahibi olmada yol katettiği"ni belirtiyordu. Bu rapora dayanarak ABD, İran'a yaptırımlar konusunu yeniden gündeme taşıdı. İran ise, Basra Körfezi'ndeki ülkeler için stratejik öneme sahip Hürmüz Boğazı'nı uluslararası geçişlere kapatacağı tehdidini savurdu.** Dünyadaki petrol ticaretinin yaklaşık beşte birine yol olan bu boğaz, İran ile BAE (Birleşik Arap Emirlikleri) arasında bulunuyor ve İran sıkıştırıldığı zaman, boğazı tehdit unsuru olarak kullanıyor. Diğer taraftan,

İran günlük petrol-doğalgaz satışının yüzde 20'sini AB ülkelerine gönderiyor; bu nedenle AB ülkeleri İran'a yaptırım uygulamak konusunda çok da istekli davranmıyor.

Bu koşullarda ABD, İran üzerinde istediği düzeyde baskı oluşturamadı. Dahası İran, Esad yönetiminin yıkılmaması için bütün gücüyle savaşın bir parçası oldu. ABD'nin oluşturduğu Esad karşıtı koalisyon çok güçlüydü; ayrıca cihatçı çetelere verilen destek de fazlaydı. Bu nedenle **İran'ın desteği, Esad'ın güç ve toprak kaybetmesini önleyemedi. Ancak ABD'nin, Esad yönetimini devirme ve Suriye'yi ele geçirme planlarının önündeki ilk büyük engel oldu.**

İran, Lübnan Hizbullahı'nı da Suriye topraklarında savaştırmak; tüm kayıplarına rağmen Esad yönetiminin varlığını ve meşruiyetini korumasını sağladı. **En başta**, cihatçı çetelerin ele geçirdikleri toprakların denize ulaşmasını engelledi. Bu, cihatçı çeteler için stratejik bir eksiklik oluşturdu. **İkincisi**, Halep gibi bazı

kentleri kaybetmekle birlikte, başkent Şam başta olmak üzere, önemli kentler Esad yönetiminin kontrolü altında kaldı. **Üçüncüsü**, ABD emperyalizmine duyulan öfke ve ABD'nin diğer Arap ayaklanmalarına yaptığı müdahalelerin yıkıcı sonuçları, Suriye nüfusunun çok önemli bir kısmının Esad'a destek olmasına yol açtı. Bütün bunların toplamında, Esad yönetiminin uluslararası meşruiyeti hep devam etti. Suriye savaşının başladığı ilk aylarda, Arap Birliği toplantısında "Suriye" koltuğuna "muhalif" temsilcinin oturtulması, "sürgünde hükümet", "sürgünde komutanlık" kurma girişimleri vb. Esad yönetimini yok sayan kimi adımlar atılsa bile; Esad'ın Kaddafi olmayacağı ortaya çıktı. Öyle ki, ABD bile zaman zaman, "Esad'lı çözüm"e razı olduğunu belirten açıklamalar yapmak zorunda kaldı.

İran, ABD ve işbirlikçilerinin yürüttüğü gerici iç savaşın ilk yıllarında, Esad'ın kazanmasını sağlayamadı belki; ancak kaybetmesini önledi. Bu Suriye açısından çok önemli bir destektir. **Ekim 2014'te Kobane direnişi, ardından Eylül 2015'te Rusya'nın Suriye'deki savaşa doğrudan dahil olmasıyla birlikte savaşın seyri değişti; İran da tüm bu süreçte Suriye'nin kazanımlarının bir parçasıydı.**

Aynı dönemde, İran'ın bir kolu Yemen'e uzanmış, Husi'lerle birlikte Suudi Arabistan'ın işgaline karşı direniyordu.

Bir tarafta başkent Sana'da yönetime el koyan Husiler ve Salih'e bağlı güçler, diğer tarafta Aden'e yerleşen Hadi ve Suudi destekli şeriatçı güçlerin bulunduğu Yemen'de, İran da savaşın aktif bir parçası oldu. (Savaşın başlangıç evresi, sf. 131'de ve sf. 181'de anlatılıyor- yn.) Öyle ki, NATO destekli Suudilere karşı "çıplak ayakla" savaşan Yemenli Husiler, Suudi kentlerini tehdit eder oldular. Birçok defa Suudi topraklarına girerek, yüzlerce Suudi askerini esir aldılar, toprak işgal ettiler. (*)

2015-2019 yılları arasında geçen dört yılda, Yemen'de yaklaşık 3 milyon insan evinden oldu, 100 binden fazla insan öldü. Cihatçı çeteleri de pervasızca kullanan,

İran, ABD ve işbirlikçilerinin yürüttüğü gerici iç savaşın ilk yıllarında, Esad'ın kazanmasını sağlayamadı belki; ancak kaybetmesini önledi. Bu Suriye açısından çok önemli bir destektir. Ekim 2014'te Kobane direnişi, ardından Eylül 2015'te Rusya'nın Suriye'deki savaşa doğrudan dahil olmasıyla birlikte savaşın seyri değişti; İran da tüm bu süreçte Suriye'nin kazanımlarının bir parçasıydı. Aynı dönemde, İran'ın bir kolu Yemen'e uzanmış, Husi'lerle birlikte Suudi Arabistan'ın işgaline karşı direniyordu.

petrol zengini ve NATO destekli Suudi Arabistan'ın Yemen savaşını kazanamamasının en önemli nedeni, İran'ın (ve Rusya ile Çin'in) verdiği destekti. Yemen'de İranlı pilotların doğrudan savaştığı, İran menşeli silahların kullanıldığı yolunda sayısız haber yapıldı.

ABD'nin hedefinde olan İran, savaşı kendi topraklarına varmadan bitirmek için, Ortadoğu genelinde büyük bir savaş verdi. **Üç ayrı ülkede, Suriye, Irak ve Yemen'de savaşın bir parçası oldu; sadece askeri yardım yaparak değil, askeri birlikler göndererek bu savaşı yürüttü. Ve hepsinde de, ABD destekli güçlerin kayıp vermesini sağladı, ABD'nin hedeflerini gerçekleştirmesini önledi.**

İran'ın bu başarısı, kimi zaman karışındaki emperyalistlerin geri adım atmalarına, kimi zaman da daha şiddetli saldırıya geçmelerine neden oldu. Mesela ABD, 2011 yılında nükleer çalışmaları nedeniyle İran'ı hedefe çakmıştı. Suriye savaşında ABD'nin artık gerilemeye başladığı 2015 yılında ise, Rusya ve Çin'in de önyak olmasıyla ABD ve AB ülkeleri İran ile nükleer anlaşma (JCPOA) imzalamak ve yaptırımları kaldırmak zorunda kaldılar. Ancak İran'ın Suriye ve Irak üzerindeki etkinliğinin giderek artması üzerine, 2018 yılında ABD tek taraflı olarak nükleer anlaşmadan çekildiğini ve yeniden yaptırımları devreye soktuğunu duyurdu. Yanısıra İran sıkça İsrail'in doğrudan hedefi haline geldi, zaman zaman Suriye'deki askeri birimlerine dönük saldırılar düzenlendi. Hatta ABD'nin Rusya ile Suriye üzerinden yaptığı pazarlıklarda, İran'ı dışlama-Suriye'den çıkarmaya dönük girişimleri de oldu. Bütün bunlara rağmen İran, hem Suriye savaşının hem de Irak'ta IŞİD'e karşı mücadelenin temel aktörlerinden biri olmaya devam etti. Sonuçta, hem Esad hükümetinin zafesinde, hem de Musul başta olmak üzere Irak'ta IŞİD'in yenilmesinde belirleyici rol oynadı. (**)

Rusya yeniden "sahalarda"

2018 yılı Mart ayında, ABD Donanması'na ait bir denizaltı Kuzey Kutbu'nda buzlara sıkışarak mahsur kaldı. Olayı çarpıcı kılan unsur şuydu: Denizaltı, "Rusya'ya saldırı" tatbikatı yapıyordu! Bu olay, adeta ABD ile Rusya'nın son 20 yılının özeti gibiydi.

'90'lı yıllarda Rusya, parçalanmış yapısı ve iddiasını kaybetmiş

ABD'nin hedefinde olan İran, savaşı kendi topraklarına varmadan bitirmek için, Ortadoğu genelinde büyük bir savaş verdi. Üç ayrı ülkede, Suriye, Irak ve Yemen'de savaşın bir parçası oldu; sadece askeri yardım yaparak değil, askeri birlikler göndererek bu savaşı yürüttü. Ve hepsinde de, ABD destekli güçlerin kayıp vermesini sağladı, ABD'nin hedeflerini gerçekleştirmesini önledi. İran'ın bu başarısı, kimi zaman karışındaki emperyalistlerin geri adım atmalarına, kimi zaman da daha şiddetli saldırıya geçmelerine neden oldu.

devletiyle, ABD için bir tehdit olmaktan çıkmıştı. Rusya'nın parçalanarak darmadağın olduğu, kendine bağımlı ülkeleri ABD karşısında korumasız bıraktığı (Birinci Körfez savaşı ve Irak işgali bu koşullarda gündeme gelmişti), Rus egemen sınıflarının ülke içini yağmalamakla meşgul olduğu, dünya halklarının umudu sosyalist SB'den geriye kalanların yokedilmeye çalışıldığı bir dönemdi bu. Devlet Başkanı Boris Yeltsin, dönemin gevşekliğinin, iktidar zayıflığının, dünya hegemonyasındaki güç kaybının sembolüydü.

2000 yılında göreve başlayan Putin'le birlikte yeni bir dönem başladı. Rusya'nın yeni saldırgan-hegemonyacı politikalarının somutlaşmış haliydi Putin. Eski Sovyet coğrafyasında hegemonyasını yeniden kurmak için harekete geçti.

Rusya yeni döneme, SB'nin tüm dünyaya meydan okumasını sağlayan güçlü ekonomik yapısını kaybetmiş olarak başlıyordu. **Çok önemli sanayi kuruluşlarının bir kısmı ayrılan devletlerin topraklarında kalmış, Rusya sınırları içinde kalanlar ise '90'ların dağınıklığı içinde yağmalanmıştı. Bu nedenle Rusya, emperyalist arenada yerini genişletmeye çalışırken, güvenebileceği bir ekonomik gücü yoktu. Ama bunun yerine, çok önemli bir askeri gücü, hepsinden önemlisi silah olarak kullanabileceği zengin petrol ve doğalgaz yatakları vardı.**

1990 öncesinde dünya, ABD ile sosyal emperyalist SB arasında paylaşılmıştı. '90'lı yıllarda ABD, mutlak hegemonyasını ilan etmenin konforunu yaşadı. 2000 yılından itibaren ise, ABD'nin rakibi artık Çin'di. Ve ABD, Çin'i yalnızlaştırma politikası izledi. Rusya'nın Çin'den kopartılması, öncelikli hedefi oldu. Bu nedenle, kimi zaman Rusya ile dost görünmeye çalışarak, kimi zaman Rusya'yı kuşatarak, kimi zaman da Rusya'nın kendi çevresindeki sorunlarla boğuşmasını

sağlayarak, Çin ile Rusya ittifakını etkisizleştirmeye çalıştı.

Rusya ise, bir satranç ustası olarak, en büyük rakibi olarak gördüğü ABD'ye karşı, kimi zaman dost görünerek, kimi zaman meydan okuyarak savaşını sürdürdü. Ve bu savaşta çoğu kez Çin ile aynı safta buluştu. Bu, Çin ile dost oldukları anlamına gelmiyordu; ancak ABD karşısında çıkarları ortaklaşmıştı. 1996'da kurulan, 2001'den itibaren genişletilen ve Orta Asya ülkelerinin büyük bölümünü kapsayan Şanghay İşbirliği Örgütü, böyle bir ittifak ilişkisiydi mesela.

Rusya'nın stratejisinde, baş düşman ABD idi; Çin değil. Bu, resmi söylemde de açıkça ortaya konuyordu. Mesela Putin'in Aralık 2014'te yayınladığı Rusya'nın "Askeri Doktrini" belgesinde, "Rusya için en büyük risk NATO'dur" yazıyordu. Bundan kısa bir süre sonra, Temmuz 2016'da Varşova'da gerçekleştirilen NATO Zirvesi'nde de Rusya, NATO için "öncelikli tehdit" olarak tanımlandı.

Aslında Varşova Pakti'nin dağılmasının ardından NATO, Rusya için "tehdit-hedef" tanımını kaldırmıştı. Ardından NATO, SB'den kopan devletleri yutmak, Rusya'yı çevrelemek için çaba harcadı. İlk olarak 1990'da Sovyet askeri birlikleri Doğu Almanya'dan çıkarıldı ve Almanya birleştirildi. 9 yıl sonra, eski Varşova Pakti üyesi ülkelerden Macaristan, Polonya ve Çek Cumhuriyeti NATO'ya üye yapıldı.

2002'de Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Estonya, Romanya, Slovakya ve Slovenya'nın NATO'ya girmesine sıra gelmişti. Eski SB hegemonyasındaki ülkeler birer birer NATO'ya alınıyor ve NATO'nun sınırları adım adım Rusya'ya yaklaştırılıyordu. 11 Eylül 2001 sonrasında Afganistan'daki savaş, NATO'nun Özbekistan ve Kırgızistan'da üsler kurmasını, Kazakistan ve Tacikistan'da askeri ayrıcalıklar elde etmesini sağlamıştı. Yine aynı dönemde NATO'nun "Barış

* Yemen savaşının Suudilere bir faturası da Aramco petrol tesislerinin, Eylül 2019 tarihinde vurulması oldu. Suudilerin petrol üretiminin yarıya yakın düşmesine neden olan bu saldırının, ya doğrudan İran'dan yapıldığı, ya da İran destekli Husiler tarafından gerçekleştirildiği ileri sürüldü. - yn.

** ABD'nin İran'a dönük en büyük saldırısı, Ocak 2020'de Devrim Muhafızları'na bağlı "dış operasyonlar birimi" olan Kudüs Gücü'nün Komutanı General Kasım Süleymani'nin öldürülmesi oldu. Süleymani, Ortadoğu genelindeki savaşlara doğrudan komuta ediyor, hem Suriye'de hem de Irak'taki birliklerin başında bulunuyordu. En kritik noktalarda, savaşın seyrini değiştiren müdahalelerde bulunmuştu. Son olarak, Çin ile petrol satışı ve altyapı anlaşmaları yaptığı için ABD'nin tepkisini çeken Irak Başbakanı Abdülmehdi'nin istifası sonrası karışan Irak'taki dengelere müdahale ettiği sırada, Irak Şii askeri örgütlenmesi Haşdi Şabi'nin Genel Komutan Yardımcısı ile birlikte, Bağdat'ta öldürüldü. - yn.

için Ortaklık” projesi kapsamında Ukrayna, Gürcistan, Moldova, Kazakistan, Ermenistan ve Azerbaycan, NATO ile askeri ilişkiler kurdu. Yanısıra Kanada, Alaska, Polonya ve Çekoslovakya’ya gelişkin füze sistemleri kuruldu; ki bu füze-ler Rusya’yı hedef alıyordu.

Rusya’nın en fazla kuşatıldığı alan Kuzey Avrupa ve Baltık bölgesi oldu. Mayıs 2016’da Romanya’da NATO’nun yeni füze savunma sistemi konuşlandırıldı. Haziran başında Baltık Denizi’nde “Baltop” deniz kuvvetleri manevrası yapıldı. Aynı günlerde Polonya’da 31 bin NATO askerinin katıldığı “Anakonda” kara savaşı tatbikatı düzenlendi. Varşova Zirvesi sırasında ise, NATO’nun Polonya, Letonya, Litvanya ve Estonya’daki askeri varlıklarını arttırma kararı alındı. Polonya’da güçlü bir askeri üs kurulması ve NATO’nun Baltık Denizi etrafında askeri varlığını artırarak Rusya’ya karşı caydırıcı güç olması hedefi açıklandı. NATO’nun Doğu Avrupa’da yayılmasının süreceği bildirildi. Rusya’yı çevreleyen ülkelerdeki askeri tahkimatın artacağı ilan edildi. Finlandiya ve İsveç’in de Varşova Zirvesi’ne katılmış olması, bölgede Rusya’nın NATO tarafından tamamen kuşatıldığını gösteriyordu.

ABD’nin Rusya’yı kuşatmak istediği bir başka nokta ise, Karadeniz’dir. ABD zaten Karadeniz’e kıyısı olan ülkelerde (Romanya, Bulgaristan, Gürcistan) oldukça önemli bir kara ve hava gücünü bulunduruyor. Ayrıca bölgeye radar ve füze sistemleri yerleştirdi. ABD Awacs’ları ve karakol uçakları halihazırda Karadeniz üzerinde uçmaya devam ediyor. Özellikle Kırım’ın Rus emperyalizmi tarafından ilhakından sonra, hem NATO gemileri hem de ABD savaş gemileri, Karadeniz’e daha sık girip çıkıyor. Ancak bunlarla yetinmeyen ABD, Karadeniz’de, “NATO Daimi Deniz Gücü” adı altında sürekli varlık göstermek istiyor.

’90’lı yıllar boyunca NATO çok daha pervasız biçimde ilerlemişti. Ancak Putin’in yönetime geldiği 2000 yılından itibaren, Rusya emperyalizmi adım adım tutumunu sertleştirdi. Özellikle Ukrayna ve Gürcistan gibi ülkelerin NATO ilişkileri söz konusu olduğu zamanlarda, çok daha sert tepkiler gösterdi.

Mesela 2008 yılında Gürcistan, ABD’ye güvenerek, kendi sınırları içindeki özerk bölgeler olan ama bağımsızlık ilan eden Abhazya, Güney Osetya’yı

kontrol altına almak için bir hareket başlattı. NATO’ya girme sözü de almış olan Gürcistan’a karşı, Rus ordusu Gürcü ordusunu başkent Tiflis’e kadar kovalayarak cevap verdi. **ABD savaş gemilerinin Karadeniz’den seyrettiği ve müdahil olamadığı bu “yarı-işgal” durumunda, Gürcistan geri adım atmak zorunda kaldı ve bir daha bu bölgelere dönük bir plan yapamadı;** üstelik dönemin devlet başkanı Saakaşvili Ukrayna’ya kaçmak zorunda kaldı. Rusya, kendisine katılma kararı alan bu cumhuriyetleri ilhak etmedi ancak “Barış Gücü” adı altında Rus ordusu bu bölgelere yerleşti.

Benzer bir durum, 2014 yılında ABD Ukrayna’yı karıştırdığı zaman ortaya çıktı. Aslında 2004 yılından itibaren Ukrayna’nın NATO’ya alınması, Rusya’ya karşı bir tehdit unsuru olarak gündemde tutuluyordu. Ve Rus emperyalizmi kimi zaman Amerikancı hükümet darbelerine karşı darbeler geliştirerek, kimi zaman doğalgaz kartını kullanarak, Ukrayna’yı stabil tutmaya çalışıyordu. Ancak **2014 yılında ipler koptu. ABD, Suriye savaşına destek veren Rusya’yı “cezalandırmak”, hatta “oyalamak” için Ukrayna’yı yeniden karıştırdı. Rusya’nın etkisinde olan bölgelere dönük bir iç savaş başlattı.** Ancak Rusya, geçen on yıl içinde daha güçlü, kendine güvenli hale gelmişti; ayrıca Ukrayna’nın sürekli kendisine karşı silah olarak kullanılacağını da görmüştü. Bu koşullarda, gizli siyasi-askeri oyunlar yerine, doğrudan harekete geçti ve Kırım’ı ilhak etti; Ukrayna’nın doğu eyaletleri de ayaklanarak “Donbass Cumhuriyeti”ni kurdular. Böylece ABD’nin kaldırdığı taş ayağına düşmüş oldu. Rusya bugün Donbass içinde yer alan Donetsk ve Lugansk cumhuriyetlerini ilhak etmiyor; ancak Ukrayna daha fazla zorlarsa, Rus ordusunun bu topraklara girmesi de ihtimal dışı değil. 2018 yılında Ukrayna Donanması’nın Kerç Boğazı’nda (Kırım ile Rusya arasındaki, Karadeniz’den Azak Denizi’ne açılan boğaz geçidi) provokasyon çıkarması üzerine, Rusya gemilere el koymuş ve mürettebatı tutuklamıştı mesela. Böylece sınırları söz konusu olduğunda tavizsiz davranacağını bir kere daha göstermiş oldu.

Rusya emperyalizminin ABD ile çatıştığı önemli alanlardan biri de Venezüella’dır. Özellikle Chavez’in ölümünün ardından, ABD’nin

Varşova Paketi’nin dağılmasının ardından NATO, Rusya için “tehdit-hedef” tanımını kaldırmıştı. Ardından NATO, SB’den kopan devletleri yutmak, Rusya’yı çevrelemek için çaba harcadı. Eski SB hegemonyasındaki ülkeler NATO’ya üye yapıldı, böylece NATO Rusya’nın sınırlarına yaklaştı. Karadeniz’de, Baltık ülkelerinde, Orta Asya cumhuriyetlerinde, Ortadoğu ve Afrika’da Rusya’nın etkisi olan ülkelerin tamamı, ABD’nin yakın markajına alındı. Bu bölgelerin herbiri, Rusya için ya doğrudan savaş-çatışma, ya da gerginlik alanlarına çevrildi.

Venezüella’da iç karışıklık çıkarma hamleleri peşpeşe gelmektedir. Bu bir yanıyla Rusya’yı Suriye savaşında zayıf düşürme-dikkatini dağıtma amacını taşırken, asıl amacı, “arka bahçesi”ndeki en stratejik ülkeyi yeniden kazanmaktır. Maduro döneminde ABD’nin Venezüella’ya dönük ekonomik saldırıları oldukça büyük bir etki yarattı ve Venezüella ekonomisini sarstı. 2019 başlarında “üretim”, “sahaya” sürdüğü “muhalif lider” Guaido da, iç siyasette önemli bir sarsıntı yaratmayı başardı. Ancak hem Çin’in hem Rusya’nın desteğini alan Maduro hükümeti, kısa zamanda ABD’ci Guaido’yu ülkeden de siyasetten de uzaklaştırmayı başardı.

Rusya’nın ABD karşısında en büyük sıkıntıyı yaşadığı yer, Baltık ülkeleridir. Eski Sovyet coğrafyası içinde yeralan ve Baltık Denizi’ne açılan Letonya, Litvanya, Estonya, ilk andan itibaren ABD’nin yakın kuşatması altında oldular. Baltık Denizi’ne kıyısı son derece kısıtlı olan Rusya için, bu ülkelerin NATO’ya yaklaşmaları da çok büyük bir tehdit anlamını taşıyor. Toplam nüfusları 5 milyon civarında olan bu üç küçük ülkenin silahlanma harcamalarının, 2014 yılında 1.6 milyar dolar gibi, cüsselerinin çok üzerinde bir rakama ulaşması; dahası NATO’nun füze kalkını projesinde sürekli isimlerinin geçmesi, Rusya için, henüz çözülememiş bir tehdit olarak duruyor. Ancak ABD Baltık ülkelerinde, Ukrayna’dakine benzer adımlardan şimdilik kaçınıyor. 2016 yılında ABD’nin Avrupa Kara Kuvvetleri Komutanı, “Rusya Baltık ülkelerini 60 saatte işgal eder” demişti. Kırım’ın işgalinin ardından, Baltık ülkeleri için de bunun ihtimal dahilinde olduğunun farkındalar. Yine 2016 yılında, Polonya’ya gitmekte olan bir ABD savaş gemisi Baltık Denizi’nde seyrederken, Rus savaş uçakları tarafından birkaç kez alçak uçuşla taciz edilmişti. Bu tür yöntemlerle Rusya, ABD’nin tedirginliğini canlı tutuyor.

Arap Ayaklanmaları’nın başlamasıyla, Rusya’nın eski Sovyet coğrafyasının dışındaki hegemonya mücadelesi de yeniden hız kazandı. 2011 yılında ABD, BM-Güvenlik Konseyi’ne Libya’yı işgal planını getirdiğinde, Rusya “çekimser” oy kullanmıştı. Bu sayede Libya paramparça edildi. 8 yılın ardından Rusya, Libya’da Hafter güçlerine dayanarak yeniden etkinlik kurmaya çalışırken, geçmişin laik, görece refah

ülkesinden eser kalmamış, gerici-şeriatçı çeteler dört bir yana kol salmıştı.

Libya konusunda yeterince direnmeyen Rusya, sıra Suriye'ye geldiğinde bir barikat kurdu. BM-GK'ya gelen, Suriye hükümetini kınama ve işgal kararlarının hepsini veto etti; engelledi. **Rusya engelini çarpan ABD, Suriye savaşı boyunca Rusya'yı "oyun dışı" bırakmak için sürekli yeni hamleler yaptı.** ABD'nin zaman zaman Suudi Arabistan ile işbirliği halinde petrol fiyatlarını düşürerek Rusya'nın ekonomisini sarsmak istemesi; özellikle Kırım'ın ilhakından sonra gündeme getirdiği yaptırımlarla baskı kurması gibi yöntemler de Rusya'yı sıkıştırmak, Suriye savaşındaki etkisini zayıflatmak amacını taşıyordu.

Ancak **hem Suriye, Rusya açısından çok daha farklı ve özel bir anlam taşıyor; hem de Rusya emperyalizmi artık dünya hegemonya mücadelesindeki yerini güçlendirmek için daha atak bir döneme girmiş bulunuyor.** Bu iki unsur Suriye savaşının da, ABD'nin Ortadoğu politikalarının da kaderini değiştirdi.

Rusya'nın Suriye'de doğrudan savaşa girdiği tarih olarak 30 Eylül 2015 olarak kaydediliyor; gerçekte, savaş başladığı andan itibaren Rusya, bir biçimde Esad hükümetinin yanında yer aldı. Çünkü Suriye, Rusya için stratejik öneme sahip bir ülkedir. Rusya'nın Ortadoğu'daki, Doğu Akdeniz'deki çıkarlarının odak noktası, "sıcak denizlere açılma politikası"nın en önemli aracıdır. Suriye'nin Lazkiye kentinde Rusya'nın büyük bir askeri üssü, Tartus kentinde ise askeri deniz üssü bulunur. Ortadoğu'nun denize açılan stratejik bir kapısı, bu sayede Rusya'nın kontrolü altındadır. Doğal olarak Rusya, bu kapıyı ve kendi emperyal çıkarlarını korumak için, Suriye'de Amerikancı bir darbeyi önlemek zorundaydı.

Suriye iç savaşı başladığında Rusya, çok önemli bazı adımlar attı. Bunun sonucunda radikal İslamcı çeteler, Suriye topraklarının üçte ikisine yakın bölümünü ele geçirirken, denize uzanan tek bir şerit bile alamadılar. Ayrıca cihatçılar iç kesimlerde ve kırsaldaki kentleri ele geçirmeyi başarsalar da, başkenti ve nüfusun büyük bölümünü taşıyan kentleri de alamadılar.

30 Eylül 2015 sonrasında Rusya, doğrudan kendi askeri gücüyle savaşa girince savaşın seyrini tamamen değiştirdi.

Suriye iç savaşı başladığında Rusya, çok önemli bazı adımlar attı. Bunun sonucunda radikal İslamcı çeteler, Suriye topraklarının üçte ikisine yakın bölümünü ele geçirirken, denize uzanan tek bir şerit bile alamadılar, başkenti ve nüfusun büyük bölümünü taşıyan kentleri ele geçiremediler. 30 Eylül 2015 sonrasında Rusya, doğrudan kendi askeri gücüyle savaşa girince savaşın seyrini tamamen değiştirdi. Bir haftada IŞİD mevzilerine yaptığı bombardıman, ABD'nin bir yılda yaptığı bombardımandan daha etkiliydi. Ardından Viyana'da bir toplantı düzenlendi ve bu toplantıya, ABD'nin tepkisine rağmen İran da katıldı. O güne kadar Esad yönetimine karşı olan tüm gruplar "muhalif" olarak tanımlanırken, toplantıda "muhalif" ve "terörist" olarak iki kategoride tasnif edildi. Bu, Suriye savaşının siyasal dengelerini de değiştirdi.

Bir haftada IŞİD mevzilerine yaptığı bombardıman, ABD'nin bir yılda yaptığı bombardımandan da büyük, daha etkiliydi. Ardından Viyana'da bir toplantı düzenlendi ve bu toplantıya, ABD'nin tepkisine rağmen İran da katıldı. Ayrıca o güne kadar Suriye'de Esad yönetimine karşı olan tüm örgüt ve gruplar "muhalif" olarak tanımlanırken, Viyana toplantısında alınan kararla, bu gruplar "muhalif" ve "terörist" olarak iki kategoride tasnif edildi. Bu, Suriye savaşının siyasal dengelerini de değiştirdi. Yanısıra **Rusya, Irak, İran ve Suriye'nin de içinde yer aldığı bir ittifak kuruldu ve bu ittifak, IŞİD'e karşı birlikte mücadele etme kararı aldı.** Ardından, Antalya'da toplanan G-20 zirvesinde Putin, "40 kadar ülkenin IŞİD'e finansal destek sağladığını" söyledi. Bu sözlerle ABD ve Türkiye'yi hedef aldığı biliniyordu. Sonuçta **Rusya, Eylül 2015'ten itibaren bir taraftan cihatçı çetelerin elindeki toprakları hızla geri alırken, diğer yandan Suriye'nin geleceğine ilişkin kararlarda en etkin güç olarak sahadaki ağırlığını koydu.**

Rusya'nın ikinci önemli başarası, Suriye'deki Kürt hareketinin tamamen ABD şemsiyesi altına girmesini engellemek oldu. Kürt hareketinin Soçi ve Cenevre başta olmak üzere, Suriye için yapılan uluslararası toplantılarda temsil edilmesi için uğraştı, kimi durumlarda katılmasını sağladı. Suriye devlet bütünlüğü içinde, Kürt bölgesinin belli haklar edinmesi konusunda "pazarlık"lara açık bir tablo oluşturdu. PYD temsilcileri bir çok defa Moskova'ya gitti, görüşmeler yaptı; hatta Rusya'da büro açtı. **Başta Salih Müslim ve Selahattin Demirtaş olmak üzere, Suriye ve Türkiye'den Kürt hareketinin önderleri Rusya'ya ziyaretler gerçekleştirdi. Zaman zaman Rus askerinin üniformasına SDG'nin (Suriye Demokratik Güçleri) ambleminin takıldığı, resmi binaların üzerinde Rus bayrağı ile YPG bayrağının birlikte dalgalandığı fotoğraflar basında yer aldı.** Özellikle Türkiye'nin baskısı karşısında ABD'nin PYD-SDG'yi terkettiği, ortada bıraktığı her durumda, Rusya devreye girdi ve PYD ile ilişki kurdu. Mesela ABD, 2018 yılında Türkiye'nin Menbiç'e girme talebini kabul ederek YPG-SDG'ye Menbiç'i bırakmasını söylediğinde, Rusya devreye girerek Menbiç sınırlarına asker yerleştirdi ve TSK'nın girişini

engelledi.

Bu anlattıklarımız, Rusya'nın SDG karşısında çok "anlayışlı", çok uzlaşmacı davrandığı anlamına gelmiyor elbette. Rusya'nın amacı ABD'nin mevzi kaybetmesi, Kürt hareketiyle bağlarının zayıflatılmasıdır. Bu nedenle, ABD'nin boşluk bıraktığı, Türkiye'yi tercih ettiği her durumda, Kürt hareketine alan açtı. Diğer taraftan, Kürt hareketinin ABD ile ilişkisini güçlendirdiği her defasında da, "cezalandırma" yöntemini açıkça kullandı. Mesela Türkiye'nin Afrin'i işgal etmeye hazırlandığı dönemde, Rusya'nın SDG'ye teklifi, Afrin'in Suriye'ye bırakılması, karşılığında bazı haklar için pazarlık yapılması oldu. SDG Rusya ile bu pazarlığı kabul etmedi; böylece ABD'den icazet alan Türkiye, Rusya'nın sessiz kalmasıyla Afrin'e girdi; SDG bu çok önemseydiği kantonu terketmek zorunda kaldı. SDG'nin ABD ile birlikte Suriye karşıtı hamleler yaptığı dönemde Rusya, AKP yönetiminin Suriye topraklarındaki işgal taleplerini, SDG'ye karşı bir silah olarak kullandı.

Çünkü **Rusya'nın öncelikli amacı, Suriye'nin toprak bütünlüğünü korumak ve Suriye topraklarındaki Amerikan etkisini azaltmaktır. Bunu kimi zaman Kürt hareketine taviz vererek, kimi zaman Türkiye'nin Kürt bölgesine dönük heveslerini kaşıyarak, kimi zaman Türkiye'nin önünü açıp Kürt hareketini cezalandırarak, kimi zaman da ABD işbirliği ile Suriye topraklarına giren Türk ordusunun karşısında durup Kürt bölgesini koruyarak yaptı.** Birbiriyle çelişik görünen bu davranışların her biri Rusya'nın Suriye üzerindeki hegemonyasını koruma ve genişletme amacına hizmet eden stratejik veya pragmatik kararlardır.

* * *

ABD'nin başlattığı yeni emperyalist savaş, Çin ve Rusya tarafından örülen "çıkılmaz sokak"larla çevreleniyor. Ortadoğu'daki savaş, 2018 yılı sonunda hızını kaybetti. ABD'nin elde ettiği somut kazanımlar ise (mesela Suriye'de Kürt bölgesi ile kurduğu ilişki) hem sınırlı kaldı, hem de geleceğe ilişkin belirsizlikler taşıyor. Suriye ve Irak üzerinde hegemonya kurduktan sonra İran'a saldırma hedefi ise açıkça rafa kalkmış durumda.

Bugün ABD, asıl ağırlığı NATO güçleriyle Rusya'yı kuşatma ve Çin'i engelleme üzerine vermiş durumda.

EKİM DEVRİMİ

Kurtuluşun yolunu gösteriyor!

"Bu ilk zafere, daha zafere değil hanem."

Ekim Devrimine bu zafere değil demek, ölmek ve göçmektir. Ölmeme için acılar içinde ve kendi payımıza büyük başarısızlıklar ve hatalara uğrayacağız. Sanki başarısızlıklar olmaksızın, hatalar yapılmaksızın, lek basma gibi bir halk, dünyanın en güçlü ve ileri ülkelerin, emperyalist savaşların ustesinden gelebilirmiş gibi!

Hatalarımızı kabul etmekten korkmuyoruz ve biz bunları, bu hataları düzeltmesini öğrenmek için soğukkanlılıkla değerlendireceğiz. Fakat hiçu şa ki, yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez köle sahipleri arasındaki savaşa, kölelerin bütün köle sahiplerine karşı bir devrimle cevap vermek için verilen sözün tam tammına yerine getirdi ve tüm güçlüklerle rağmen yerine getirecek.

Biz başlangıcı yaptık. Ne kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusların proleterleri bu eseri sonuna çıkarırlar, bunun önemi yok. Önemli olan, durum kurtuluş yolunu açtığı ve güçlenmeye başlamasıdır.

Ekim

